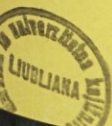

D 59964

duhovno življenje la vida espiritual

1958 LETO XVI

DECEMBER

Levo: Trenutki ob jaslicah spadajo med najlepša doživetja v življenju vernega človeka.

Spodaj: Zimski motiv na poti na Golico.

Naslovna stran: Pravljičen svet pod belo odejo

duhovno življenje la vida espiritual

Leto XXVI.

št. 12

December

KRISTUSOVEMU NAMESTNIKU NA ZEMLJI,
KI JE OD 28. OKTOBRA 1958
SVETI OČE JANEZ XXIII.
SE SLOVENSKI KATOLIČANI SPOŠTLJIVO KLANJAMO
IN MU OBLJUBLJAMO NEOMAJNO ZVESTOBO

NOVI PAPEŽ JANEZ XXIII

Ni ostala sv. Cerkev dolgo časa brez vrhovnega pastirja. V jutranjih urah 9. oktobra je svet zvedel žalostno vest: „Papež je umrl!“ 19 dni kasneje pa je šla skozi radio in tisk vesela vest: „Habemus papam — papeža imamo.“

To pot si je sv. Duh izbral moža; čigar živiljenjska pot se je začela kot sv. Pija X. v skromni kmečki družini v vasici Sotto il Monte, blizu mesta Bergamo, 64 km vzhodno od Milana. Trinajst otrok se je rodilo v Roncallijevih. 25. novembra 1881 je zagledal luč sveta Angel Jožef Roncalli, sedanjí papež Janez XXIII.

Petsto let že živi ta družina na istem koščku zemlje in ga obdeluje. Dva brata in ena sestra od papeža si s kmečkim delom še danes služijo vsak danji kruh.

Papež Janez XXIII. je sicer mlad dal tej zemlji, ki ga je rodila, slovo, a ohranil je v sebi vse dobre lastnosti kmečkega okolja: preprostost, dobroto in humor, razumevanje za bližnjega, in, kadar je potrebno, tudi odločnost in neodjenljivost.

Z enajstimi leti je mladi Angel vstopil v malo semenišče v Bergamo. Bilo je to leta 1892. Osem let nato je odšel v zavod Apollinare v Rimu in postal pri 22 letih leta 1904 doktor bogoslovnih ved.

Kmalu nato, v avgustu 1904, je bil posvečen v duhovnika. Pot ga je peljala nazaj v Bergamo, kjer je bil pomočnik škofu Tedeschiju do leta 1914. Takrat se je seznanil v Milanu v ambrozijanski knjižnici z msgr. Aquilino Ratti, ki je leta 1922 postal papež Pij XI.

Prvo svetovno vojno je preživel na fronti kot bolničar in vojaški kaplan. Po vojni pa ga je papež Benedikt XV. poklical v Rim. Postal je hišni prednik sv. očeta in začel delati v kongregaciji za širjenje sv. vere. Organiziral je uspešno Družbo za širjenje vere in vneto sodeloval pri rojstvu in utrjevanju Katoliške akcije, kot si jo je zamislil papež Pij XI.

Leta 1925 začelja zanj doba diplomatske službe, ki jo je nato opravil vse do leta 1953.

Bil je najprej apostolski legat v Bolgariji; leta 1935 je prišel v Carigrad v svojstvu apostolskega vikarja za Turčijo in Grčijo. Prejel je škofovsko posvečenje in postal naslovni nadškof v Mesembriji. Leta 1944 ga je papež Pij XII. poslal v Pariz, da predstavlja sv. stolico pred novo, četrti republiko. Sprejeli so ga hladno, toda že čez nekaj časa se je razmerje spreminilo. Papeški nuncij si je osvojil s svojo ljudomilostjo državnike, duhovščino in ljudstvo.

Tako je dočakal leto 1953, ko ga je sv. oče imenoval za kardinala

nal na sedež sv. Marka v Benetke. Tega imenovanju je bil nuncij Roncalli
ilno vesel. „Končno bom lahko spet pastir duš,“ je dejal. Ni slutil, da bo
ot njegov prednik Jožef Sarto — Pij X. —, s tega mesta odpoklican na
rob sv. Petra. Ko je bil izvoljen za papeža, je ponižno dejal: „Sprejemem,
se bojim.“

V svojem prvem nagovoru je poudaril, da si narodi ne žele novih
vozij, temveč mir; hočejo pravico in hrepenijo po bratski slogi, ki edinu
more prinesiti blagostanje svetu.

Kot papež Janez XXIII. vstopa novi sv. oče v zgodovino katoliške
cerkve. Preteklo je šest sto let od zadnjega papeža istega imena. Bil je
Janez XXII. (1316—1334), Francoz po rodu. Sicer se je v letih 1410—1415
javilo še enkrat to ime na papeškem dvoru. Baltasar Cossa si je kot proti-
papež nadel ime Janez XXIII.

Sedaj pa si je nadel isto ime kardinal Roncalli. Ne vemo dobro raz-
logov, ki so ga k temu vodili; vemo pa z gotovostjo, da se novi papež zaveda
svoje odgovornosti, ki leži na njegovih ramah in da bo vse storil, da bo
imel ime Janeza XXIII. tako spoštovano, kot so bila imena vseh zadnjih
papežev.

Mi pa molimo, naj ga sv. Duh vodi, razsvetljuje in varuje pri vodstvu
Cerkve, da bo mogel res biti, kot ga označuje Malahijeva prerokba „pastir
in mornar“ vsemu človeštvu.

CENTINELA DE SU EPOCA

Enérgicamente, y con insistencia, Pío
XII planteó en sus mensajes la necesi-
dad imperiosa de una “renovación cris-
tiana de la sociedad”. Lo hizo a partir
de las conclusiones de sus reiterados y
lúcidos análisis del mundo contempo-
ráneo, sobre el que gravita un materia-
lismo que “no sólo se encuentra en el
sistema comunista que rige la política y
la economía de una parte de la huma-
nidad”. Fuera de esa órbita, el materia-
lismo también prevalece en Occidente
en el amor al dinero, la búsqueda exce-
siva de comodidades: “la ausencia de
respeto por la vida humana que llega al
punto de destruirla ante de que haya
visto la luz”; “la poca consideración
por nuestro hermano, el egoísmo que lo

opprime y la injusticia que lo priva de
sus derechos”.

Con severidad censuró a los que, a
ambos lados de la “cortina de hierro”,
alimentan esa corriente materialista,
“que crece como un mar” y señaló al
mundo que “cuando el progreso mate-
rial no está contrapesado por la pujanza
religiosa y la fuerza moral, se corre el
riesgo de que se convierte en un azote
de la humanidad”.

Vivió evhortando a la paz en enci-
clicas, alocuciones y, especialmente, en
sus recordados mensajes navideños, una
paz “que no puede consistir en una re-
lación exasperante y costosa de terror
recíproco, sino en el régimen cristiano
de la caridad universal”.

“La Nación”, Bs. As.

ZASTALO JE SRCE, A NJEGOV DUH ^v ZIVI DALJE

V četrtek, 9. oktobra, je umrl namestnik Jezusa Kristusa na zemlji, 262. naslednik sv. apostola Petra, sv. oče Pij XII.

Pij XII. je bil tako izrazita osebnost današnje dobe, da je njegova smrt pretresla ves svet. Svetovni časopisi so na prvih straneh obširno pisali o njem; poglavarji številnih držav so odredili žalne dneve ter se udeležili slovesnih zadržnic. Celotni svet: protestanti, pravoslavni, Judje itd. so kardinalskemu zboru izrazili sožalje ter se nad vse pohvalno izražali o Piju XII. Skratka: ves svet — katoliški in nekatoliški — je mnenja, da je bil pokojni papež nekaj izrednega: izrednega po svojem življenju, izrednega po svojem delu.

Evgen Pacelli

Zunanji okvir njegovega Boga in ljudem dragega življenja je v kratkih potezah ta-le: Rodil se je 2. marca 1876 v Rimu. Pri krstu so mu dali ime Evgen. Po rodu in mišljenju plemenita zakonca, Filip Pacelli in Virginija Graziozi, sta sina Evgena poslala v šolo sester božje previdnosti. Mladi šolarček je prav kmalu postal ministrant v eni izmed rimskih cerkva. Petnajstleten fant je po očetovi želji že napravil prve korake proti advokatski karieri, a po nekaj letih je jasno spoznal, da ga Bog kliče za duhovnika. Klicu se ni upiral, pač pa mu sledil z vsem prepričanjem.

O veliki noči leta 1899 je pel novo mašo. V zgodnjem jutru svojega duhovništva je bil dodeljen cerkvi, kjer

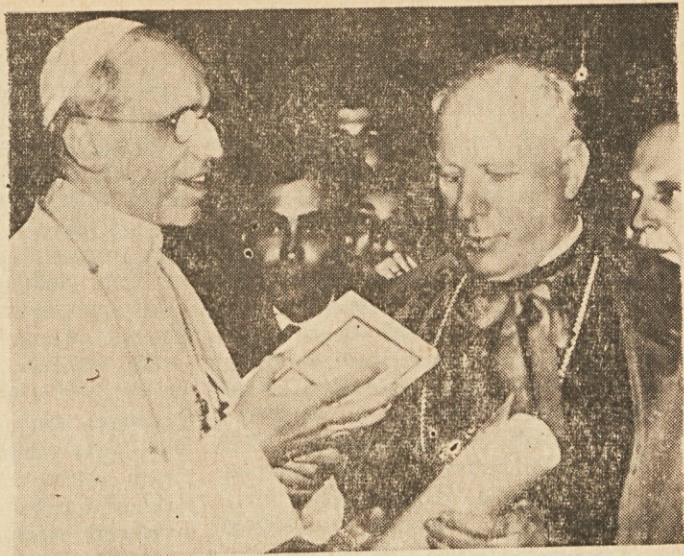
je pred leti opravljal ministrantsko službo. Tu se je z vso mladostno duhovniško ljubeznijo predal Bogu dušam. A ta doba je bila prav kratka. Mladega doktorja filozofije, civilnega ter cerkvenega prava je božja volja hotela v rimsko kurijo v kongregacijo za izredne cerkvene zadeve. Tako Evgen Pacelli postal ožji sodelavec treh velikih državnih tajnikov, katerih imena: Rampolla, Merry del Val in Gasparri so s svetlimi črkami vdolbena v zgodovino svete Cerkve. Pod njihovim vodstvom se je Evgen Pacelli izšolal za vzornega diplomata dvajsetega stoletja. Še več pa se naučil pri štirih papežih, s katerimi je živel v večnem mestu. Leon XIII., Pij X., Benedikt XV. ter Pij XI. Evgenu Paceliju svetili s svojo gorečnostjo, dobroto, ljubeznijo in močno vero.

13. maja 1917, ko se je Marija prvič prikazala v Fátimi, je po roko Benedikta XV. prejel škofovsko posvečenje. Postal je nadškof in nuncij v Münchenu ter Berlinu. Po dvanajstih letih pa ga je Pij XI. imenoval za kardinala ter državnega tajnika. V tem času je zastopal sv. očeta na obeh svetovnih evharističnih kongresih, ki sta bila v Buenos Airesu (1934) ter v Budimpešti (1938). Dvakrat je odšel tudi v imenu Pija XI. v Francijo. Enkrat je bil v Lurdu, drugič pa v Lisieuxu, v krajih, kjer je dozorela v svetosti Mala Terezika.

10. februarja 1939 je umrl Pij XII.

Pokojni papež Pij XII. sprejema iz rok ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana življenjepis po komunistih ubitega študenta Alojzija Grozdeta

(Reprodukcijska tehnična izpopolnitev treh prelatov pred Nj. Svetostjo papežem Pijem XII. in škofom dr. G. Rožmanom. Reprodukcijsko naredil M. Kocmur, dipl. fotograf)

Kardinali svete Cerkve so se zbrali k volitvi novega papeža.

Pij XII.

2. marca 1939 je eden izmed kardinalov naznanil ljudstvu, ki se je zbralo na trgu sv. Petra veliko novice: „Novi papež je postal kardinal Evgen Pacelli, njegovo ime je Pij XII.“

Deset dni nato je bilo kronanje. Pij XII. je prejel tiaro, trojno krono, znamenje trojne papeževe oblasti: učeniške, duhovniške in pastirske.

Skoraj dvajset let je Pij XII. vladal sv. Cerkev, skoraj dve desetletji je bil Cerkvi in vsemu človeškemu rodu učitelj, veliki duhovnik in pastir.

Bil je učitelj človeštva

V času svojega vladanja je izdal 40 okrožnic — 40 obsežnih pisem — in imel na stotine in stotine nagovorov. Vse okrožnice, vsi nagovori so prinesli novo luč v temo in zmedo našega časa. Govoril je neštetokrat po

sameznim stanovom: zdravnikom, pravnikom, delavcem... Govoril je pogosto novoporočencem ter jim s prepričevalno besedo pojasnjeval, kakšna naj bo krščanska družina. Govoril je splošno o ureditvi socialnega vprašanja. Z najvišjo avtoriteto je obsodil brezboštvo v vseh mogočih oblikah. Ni se ustrašil novih časov z novimi iznajdbami. Vse je gledal v luči vere. Držal se je zlatega načela, da si vera in znanost ne moreta nasprotovati, pač pa čudovito soglašata. Čim večji bo napredek sveta, tako je pogosto poudarjal, tem bolj moramo ljudje priti do spoznanja, kako čudovit je Bog, ki je vsa ta „čuda ustvaril“.

Pij XII. je odlično izvršil službo velikega duhovnika.

Namen njegovega življenja in dela je bila slava božja ter zveličanje duš. Prizadeval si je na vse mogoče načine, da bi ljudje spoznali in častili pravega Boga ter tako zveličali svoje

neumrjoče duše. Zato je odredil na prelomnici našega stoletja sveto leto; zato je proglasil leto 1954 za Marijino leto — v spomin na stoletnico, odkar je Pij IX. slovesno proglasil resnico, da je bila Marija brez madeža izvirnega greha spočeta. Zavedajoč se izrednega poslanstva Device Marije, je kot nezmotljivi učitelj proglasil versko resnico, da je bila Marija z dušo in telesom vzeta v nebesa. Ta resnica je bila sicer že trdno vkoreninjena v srcih ljudi, a Bog je v svoji čudoviti previdnosti, „ki sega od kraja do konca ter vse krepko in sladko ureja“, izbral prav Pija XII., da je božji Materi pripravil novo veselje, človeštvu pa pokazal cilj življenja. Da bi se ljudje še z večjim zanimanjem obrnili k Materi božji, je 11. maj, dan, ko stari svet zaključuje marnično pobožnost, povzdignil v oraznik Marije Kraljice sveta. Eno izmed najpomembnejših dejanj pa je dejstvo, da je v letu 1942 — sredi vojnih grozot — po želji fatimske Matere božje posvetil svet Marijine-mu brezmadežnemu Srcu. Deset let za tem znamenitim dogodkom pa je izročil v Njeno varstvo še ruske narode, ki so že 40 let v verigah brezboštva.

Ker se je Pij XII. živo zavedal, da katoličani v sredi veri sovražnega ali vsaj versko brezbriznega okolja, ne bodo vzdržali, če ne prejmejo iz-

redno božjo pomoč, zato je na vse čine stalno priporočal, da naj pogosto prejemajo Gospoda Jezusa v presvetem Zakramentu. Da ne bi imeli pri velikih težav s pogostim prejemanjem sv. obhajila, je v moči najvišje oblasti olajšal zapoved evharističnega postaja. Ljubezen do sv. Rešnjega Telega je nagnila, da sta se v času njegovega vladanja, takrat, ko so potegnili smrtonosni topovi, vršila dva svetovna evharistična kongresa.

In končno: Pij XII. je bil *pastor voditelj Cerkve, voditelj človeštva.*

Sveta Cerkev je v času njegovega vladanja krepko zajadrala po vsej zemlji. V kardinalski zbor — pežev senat — so prvič v zgodovini vstopili vzhodnjaki: Kitajec, Armeneec. Indijec, Avstralec... Katoliška Cerkev se je razrastla v Aziji, Afriki in Severni Ameriki.

Kratko bi lahko dejali: Pij XII. je bil današnjemu človeštvu, ki je polnem zmot. ki pozablja na Boga ter živi v nemiru, učitelj, veliki duhovnik in pastir.

Zahvalimo se Bogu, ki je dal svetemu Cerkvi takega papeža! Svojo hvalečnost pa pokažimo zlasti s tem, da bomo to, kar nas je Pij XII. učil, v svojem življenju uresničili: tako bomo namreč pripomogli in svetu do lepših, novih časov, ki jih je napovedal pokojni sv. oče Pij XII.

MOLITVENI NAMEN ZA DECEMBER

DA BI LEGIJA DOSTOJNOSTI UČINKOVITO VPLIVALA
NA DOSTOJNOST V JAVNEM ŽIVLJENJU

(Glej v tej številki članek prof. Alojzija Geržiniča, ki se nanaša na ta problem pod naslovom: „Legija dostojnosti.“)

LEGIJA DOSTOJNOSTI

Legijo dostojnosti in z njenim delovanjem združena vprašanja poznamo Slovenci na splošno kaj malo. Pred 20 leti je pisal o tem dr. Lenček v komentiranem prevodu papeževe okrožnice *Vigilanti cura* (v zbirki *Naša pot*). Po nekaterih katoliških revijah, po župnih uradih in cerkvenih vežah najdemo "pravne ocene filmov", kot jih posreduje Katoliška akcija. Še sem pa tja kak načelen članek ali pa mnenje o pravni vrednosti določenega filma — to je vse.

Zadeva pa je silno važna. Katoličani imamo pravico, da uživamo umetnine, ki jih ustvarja filmska industrija; da poiščemo zabave v kinih; da se poslužujemo tudi tega vira za izpopolnitev izobrazbe. Za mladino zlasti postaja kino vedno važnejša oblikovalna sila. Ako zaradi protesta proti slabim filmom, zaradi raznih predsodkov ali nebržnosti prepustimo to področje le dobička željnim proizvajalcem in le čutnih dražil in zabijanja časa išočim gledalcem, si nakopljemo sokrivdo za usmeritev mladine med te in one: družbeno ozračje bo vedno bolj nezdravo, nazori in nravi se bodo v njem vedno bolj zastrupljali.

Obširna okrožnica *Miranda prorsus* (8. septembra 1957) je temeljito obravnavala psihološke in pravne probleme v zvezi z modernimi sredstvi za širjenje zvoka in podobe, pouka in zabave, dobrega in zla. V nji je Pij XII. izrazil zaupanje v rešitev družbenih problemov, ako sodelujejo ljudje dobre volje. Pozval je k okrepitvi ustanov, ki naj vzgajajo javno mnenje, da bo vedno bolj občutljivo in odločno v zahtevi pravne

višine predstav in prenosov. Prva in najbolj učinkovita pomoč, ki jo moremo nuditi temu namenu in tem ustanovam, pa je molitev za njih uspeh. Zato je Cerkev določila, naj v decembru še posebej priporočamo Bogu Legijo dostojnosti, ustanovo, ki se bori za pravno neoporečnost filmov.

Vzorec za ustanove te vrste, ki naj bi se razširile po vseh deželah, je severnoameriška Legija dostojnosti (*The National Legion of Decency*). Kako je nastala?

S koncem prve svetovne vojne je Hollywood, glavno središče severnoameriške filmske proizvodnje, zajel val lahkomišelnega veseljačenja in pohujšljivih izdelkov. To je vzbudilo odpor zdravega dela občinstva; mnoge severnoameriške države so uvedle cenzuro, v osrednjem parlamentu so že bili pripravljeni predlogi za enotno cenzuro po vsej severnoameriški zvezi. Da preprečijo tak zakon in da ugone pravičnim zahtevam občinstva, so se večje filmske družbe organizirale v Zvezo filmskih proizvajalcev in razdeljevalcev. Na čelu ji je stal ugledni protestant Bill H. Hays, bivši poštni ravnatelj. Na njegovo pobudo in na predlog Zveze — imenovane tudi „Haysov urad“ — so vsa večja podjetja l. 1930 podpisala *Pravilnik o proizvodnji (Production Code)*. Tu so bila določena splošno sprejemljiva pravna načela, ki naj jih spoštujejo filmska dela. Prave veljave pa ta pravilnik ni dosegel. Mnogi so ga srdito napadali in kršili. Tedanja gospodarska depresija je brezvestnim podjetnikom narekovala vsa mogoča sredstva, s katerimi naj bi privabili gledalce; posebej se so še raču-

V tema prisveti

V temó prisveti mojega sveta,
o sveta deklica iz Nazareta,
mrakove zjasni mojega duha,
o žena v žarke mavrične odeta,
da bo življenje pesem za Boga,
začeta tu in večno nedopeta,
da duša bo ko kapljica morjá
v valove božje milosti zajeta...

Yl Knotts

nali z dražljivostjo spolnih mikov. Ameriški filmi so prišli na slab glas, nekateri so bili povsod prepovedani.

V tem kudem položaju „je bila moralna sila katoliške Cerkve tista, ki je končala s kršitelji Pravilnika“¹. Prvi javni poziv katoličanom, naj združeni očistijo kino, je prišel od novega papeževega delegata, nadškofa Cicognanija. Na velikem javnem zborovanju je prikazal, kakšno ubijanje duš v otrocih in mladostnikih se dan za dnem dogaja po kino dvoranh. Novembra meseca leta 1933 so škofje imenovali nekatere izmed sebe v odbor za filmsko vprašanje. Ta odbor je aprila naslednjega leta predložil načrt za Legijo dostojnosti. Vsi škofje 104 ameriških škofij so bili pozvani, naj poskrbe, da bodo ljudje pristopali; prav tako so poslali vabilo nekatališkim verskim občinam, naj se gibanju pridružijo.

Uspeh je bil takojšen.² Od vsepovsod so prihajali protesti proti slabim filmom. Ko je 29. junija 1936 papež z okrožnico Vigilanti cura Legijo odobril,

¹ Kot je v svojih spominih (New York 1955) napisal Hays sam.

² Po besedah jezuita A. Dulesa je nagli in dobrodejni učinek Legije dostojnosti na filmsko industrijo eno najboljših poglavij Katoliške akcije v Združenih državah (glej njegovo brošuro — ponatis iz revije „America“ — o Legiji, stran 2).

je že mogel ugotoviti, da je na milijone državljanov podpisalo obvezo in da je med njimi tudi mnogo drugovercev. Zato je Pij XI. priporočal škofom vsega sveta, naj slede severnoameriškemu zgledu in ustanovljajo komisije za ocenjevanje filmov.

Ameriška Legija dostojnosti ni prava organizacija, je gibanje, ki mu načeljuje pet škofov. V izvršnem vodstvu sta tajnik in njegov pomočnik — oba duhovnika — in predsednica odseka za filmski vključenega v Mednarodno zvezo katoliških diplomirank (IFCA).

Glavni sredstvi Legije sta obveza teh, ki se gibanju priključijo, in ocenjevanju filmov.

Prvotni, daljši obrazec obveze (the pledge) je dobil sedanjo obliko novembra l. 1934. Vsako leto na nedeljo v oktavi brezmadežnega spočetja berovniki skupno po vseh cerkvah besedilo obveze in na ta način obnavljajo svoje sklepe. Obveza se glasi takole:

„Obsojam nedostojne in nenravne filme, prav tako tiste, ki povečujejo zločine.“

Obljubljam, da bom storil vse, kar je v moji moči, za okrepitev javnega mnenja nasproti proizvodnji nedostojnih in nenravnih filmov, in da se bom pridružil tistim, ki proti njim protestirajo.

Priznavam dolžnost, da si oblikujem pravilno vest glede filmov, ki so nevarni mojemu nraavnemu življenju. Kot član Legije dostojnosti se obvezujem, da jih ne bom hodil gledat. Obljubljam tudi, da ne bom zahajal v dvorane, kjer take filme redno prikazujejo.“

Kot vidimo, je obveza priznanje istih dolžnosti, ki izvirajo iz nraavne nraavne postave. Ni prisega ali zaobljuba, zato ne veže pod smrtnim grehom.

Ocenjevanje (classification) filmov pa naj pomaga, da se član Legije

in vsak pošten in preudaren človek znaj-
de med množico filmov; da se ne dá zbe-
gati nestvarni reklami in da si oblikuje
vest.

Filme ocenjuje komisija, sestavljena
iz članic Mednarodne zveze katoliških
diplomirank. Vanjo so določene osebe s
posebnimi zmožnostmi in preskušene v
primeni нравnih načel na filmske pred-
stave. Njih posebna priprava traja več
let. Vsaka članica napiše svoje uteme-
ljeno mnenje in ga odpošlje tajniku Le-
gije. Filmi, ki jih vse obsodijo ali ki so
dvoumni, gredo v pretres posebnemu po-
svetovalnemu odboru iz 20 duhovnikov in
svetouvalnikov. Tudi ti pošljejo svojo oceno taj-
niku Lige; ta ima končno odgovornost
za ocene. Ocene navadno objavijo škofij-
ski listi in drug katoliški tisk, najdeš jih
pa v cerkvenih vežah in župnih dvorarah,
čuješ jih v cerkvenih govorih, po šolah,
na zborovanjih. Nekateri filmi dobe še
posebno oznako: niso нравno oporečni,
vendar zahtevajo posebne razčlenbe in
razlage, da preprečijo napačno pojmo-
vanje in sklepe pri gledalcih. Prav tako
se obsojenim in med dvoumne uvršče-
nim filmom pri prvi objavi doda kratka
utemeljitev ocene. Vedno pa gre pri li-
stah Legije dostojnosti za нравno oceno
filmov, ne pa za sodbe o njih tehnični
ali umetnostni plati.

Do decembra lanskega leta je Legija
izdelala štiri vrste ocen: AI, AII, B
in C.

Z AI so bili ocenjeni filmi, ki so mo-
ralno neoporečni za vse. Ob takih filmih
mora začutiti katoličan težnjo po pod-
piranju dobre stvari. To je važnejše kot
upiranje zlu. Ako bi se v početku film-
skega razmaha odločno oprijeli dela za
dobre izdelke, ne bi bilo danes treba to-
liko navora, da se zavro slabi.

V skupino AII so bili uvršeni filmi,
ki so нравno neoporečni za odrasle gle-
dalce. Tisto, zaradi česar niso pripo-
ročljivi za mladoletne, ie snov filma ali

njena obdelava; oboje je tako, da zahte-
va zrelosti in skušnje. Ne pride vsak
človek v istih letih do zrelosti; običaj-
no postavljamo to mejo v 18. leto. Tisti,
ki naj bi odločali o tem, kdaj naj mladi
človek brez škode gre gledat te vrste
filmov, so predvsem starši, duhovniki,
učitelji. Ni sicer greh, ako starši puste
otroke k takim predstavam, bolje pa je,
če jim prepovedo. Druga možnost je, da
gredo gledat tak film skupno in otrokom
razlože dvoumna mesta in prikažejo
pravilne ideje. Skoro gotovo je, da bi
stalno obiskovanje takih filmov, posebej
še v dobi pubertete, v mladostniku po-
pačilo ideale in zameglilo pravi pogled
na življenje.

V skupini B so filmi, v katerih so
sestavine, ki so nevarne za prave nazore
ali za moralo. Po večini predstavljajo
ti filmi — ali deli teh filmov — resno
nevarnost, da velik del gledalcev pade v
mali ali celo smrtni greh. Zato greši,
kdor jih gre brez potrebe gledat, ali
kdor ni gotov, da ta film zanj ni pri-
ložnost za greh. Pa tudi pri tej goto-
vosti bi ti večkratno gledanje takih fil-
mov škodovalo: s kopičenjem se ne-
znatni slabi vplivi okrepe. Vrh tega je
treba pomisliti, da z obiskom takega
filma — ki tebi, recimo, ne škodi —
daješ slab zgled in da podpiraš proizvo-
dno in prodajo splošno pohujšljivih
filmov.

S C so označeni „pozitivno slabi“
(papežev izraz) filmi. Za večino ljudi je
obisk takega filma smrtni greh. Pa tudi
tisti, ki bi bil resnično gotov (?), da mu
film ne bo škodoval, bi iz razlogov na-
vedenih v prejšnjem odstavku, z obi-
skom takega filma napravil nekaj sla-
bega.

Statistika pove, da je bilo v prvih
osmih povojnih letih (1945—54) 40%
ameriških filmov ocenjenih z AI, drugih
40% z AII, okoli 20% jih je spadalo

pod B in manj kot 1% pod C. Naslednjega leta se je položaj poslabšal: pod B je prišlo 33% in pod C 1,5% (to je: 4 filmi). — Tuji filmi so na splošno slabše ocenjeni. V obdobju 1946—54 je od filmov uvoženih v Združene države, 8% bilo obsojenih (C).

Pred enim letom se je Liga odločila, da skupini A doda še eno različico. Za AI (neoporečni za vse) sledi zdaj AII: za odrasle in mladostnike in nato AIII: za odrasle. S to spremembo so ločili mladostnike od otrok. Ni dvoma, da si mladostnik želi bolj zrelih stvari, kot so primerne za otroka. Istočasno pa je s tem razlikovanjem še bolj poudarjena odsvetovanje filmov pod B.

Tudi pri ocenah argentinske Katoliške akcije so v zadnjem času te tri podskupine pri skupini A. Poleg tega ločijo v skupini B filme, na katerih obisk je treba gledati s pridržki, pa take, ki jih naravnost odsvetujejo.

Na splošno se Amerikanci radi vključujejo v gibanje za dvig moralne ravni v filmskih proizvodih. Tudi večina filmskih podjetnikov pozdravlja delovanje Lige. Seveda pa ne manjka tudi nasprotovanja. Nekateri očitajo, da gre tu za pritisk manjšine, ki hoče vsem Amerikancem vsiliti nazore katoliške Cerkve. V resnici pa so ocene in obveza Legije dostojnosti najprej vodilo njenim članom. Cerkev ima pravico in dolžnost, da vernike svari pred grešnimi priložnostmi, zato jih poziva, naj se drže ocen Legije dostojnosti. Gospodarski pritisk, ki ga pripadniki tega gibanja izvajajo na filmske proizvajalce s tem, da ne hodijo gledat slabih predstav, je zakonit in primeren. Pravico imajo, da na

ta način izkazujejo zaupanje sestavljalcem ocen in da pokažejo, kakšnih filmov želijo. Legija dostojnosti je sicer katoliška ustanova, vendar ne vsiljuje kakšnih posebnih katoliških nauk in vrednot. Zadošča ji, da se spoštujejo temeljna moralna načela, kot jih priznavajo tudi vse druge večje veroizpovedi.

Nekateri poskušajo s trditvijo, da delovanje Legije dostojnosti niža umetniško višino filmske proizvodnje. Udarec je očitno zgrešen: saj si Legija ne prisvaja umetniške kritike in ne stori nič nasproti umetniški ceni filmov. Resni kritiki trdijo nasprotno kot omenjeni očitke: da se vpliv Legije dostojnosti ugodno čuti tudi pri dvigu umetniške vrednosti ameriške filmske proizvodnje.

Nekatere — tudi katoličane — je skrbelo, da bo prizadevanje Legije dostojnosti neučinkovito, ali da bo z obsojimi doseglo celo nasprotno učinke. Res so v začetku objavljali samo odobrene filme, pa se je izkazalo, da je potrebna večja strogost in od l. 1935 objavljajo tudi obsojene filme. Statistika dokazuje, da obsojeni filmi ne prinašajo dobrega zaslužka. V trgovski brošuri „Variety“ je navedeno 107 filmov, ki so dali nad en milijon dolarjev dobička. Med njimi ni niti enega obsojenega. L. 1955 ni bilo med 20 najbolj uspešnimi nobenega iz skupine C.

Da so nasprotniki, je naravno. A to je le še en razlog več, da se Legija dostojnosti utrdi po vseh državah, da se javno mnenje prav oblikuje in da se tako očisti eden tistih vrelcev, iz katerega se napajajo duhovi sedanjega in bodočih rodov.

Prof. AL. GERŽINIČ, Argentina

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM
SVOJIM NAROČNIKOM, PODPORNİKOM IN DRAGIM
SODELAVCEM
REVIJA „DUHOVNO ŽIVLJENJE“

Bogu naproti

Adventna doba pred božičem nam živo oznanja, kako se Bog približuje nam in mi Bogu, dokler se z njim ne srečamo in ne objamemo v neskončni ljubezni. Vse molitve in vse pesmi sv. Cerkve so v adventnem času osredotočene v to srečanje in združenje Boga s človekom. Hrepenenje človeštva po srečanju in združenju z Bogom je vedno večje in silnejše, čim bolj se bliža prihod Gospodov iz nebes — rojstvo učlovečenega Boga. Višek doseže na večer pred rojstvom Gospodovim, ko Cerkev vzklika v imenu vsega hrepenečega ljudstva po Bogu: „Danes veste, da bo prišel Gospod, in jutri boste videli njegovo slavo.“

Adventni čas nam živo priča, da se je Bog pripravljen srečati in združiti z vsakim človekom; celo sam mu gre naproti; od slahernega človeka pa seveda zahteva, da se tudi sam prostovoljno obrne k njemu in ga išče, sicer se z Bogom ne bo nikdar srečal in z njim združil.

To resnico je najlepše razložil Jezus sam v svoji priliki o izgubljenem sinu. Ta nesrečni fant se najprej oddalji od svojega očeta. Zapusti njegov dom in odide v tujino, upajoč, da bo z novimi dožitvji v svetu, v svetnem veseljačenju in nasladah utešil hrepenenje svojega srca po sreči. A je v tujini ob razbrzdanem življenju doživel ravno obratno: življenja gnus, nazadnje pa osramočenje in lakoto. In v tem osramočenju in lakoti je spet zahrepenel po domu in po očetu. Le doma pri očetu je bil srečen; le tam je imel vsega dovolj. Naredil je prvi korak k zblizanju z očetom, ko je sklenil: „Vstal bom in šel k očetu.“ In res je vstal in se napotil očetu naproti. In kar nas v tej Jezusovi priliki najbolj gane, so besede:

„Ko je bil še daleč, ga je zagledal njegov oče in milo se mu je storilo, in pritekkel je, ga objel in poljubil.“ V tem srečanju in objemu z očetom je ta nesrečni fant spet našel vse, kar je prej v tujini izgubil. Našel je svoj mir, svojo srečo in svojo čast. Oče je v tej priliki podoba Boga, izgubljeni sin pa podoba nas — grešnikov.

Koliko fantov in deklet je tu v Argentini, pa tudi v Kanadi, Združenih državah in drugod po svetu, ki kakor ta izgubljeni sin zapravljajo svoj denar in svoje moči z razuzdanim življenjem, da ne govorim celo o možeh in ženah. Oddaljujejo se od svojega Boga; ne hodijo več v cerkev in k sv. zakramentom, ne molijo več, pozabljajo na Boga in na njegove zapovedi. Zato jim je srce vedno bolj prazno in nemirno. Iščejo sreče in pokoja, pa ga ne najdejo.

O, ko bi vsi ti nesrečneži vsaj sedaj v adventnem času zahrepeneli nazaj k Bogu, nazaj k božjemu Detetu v jaslicah, ki jim je nudilo v otroških letih

toliko veselja in sreče! O, da bi vsak izmed nas v adventnem času sklenil: Vstal bom in šel k Očetu. Ostalo bo storil Bog.

Kaj naj storimo v adventu?

Adventni čas nam nalaga posebne naloge. Moramo se za božič srečati in najtesneje združiti z Jezusom. Zato moramo vse odstraniti iz naših duš, kar to srečanje in združenje z Jezusom onemogoča; in vse storiti, kar srečanje in združenje z Jezusom pospešuje.

Srečanje in združenje z Jezusom onemogoča greh. Dokler v našem srcu kraljuje greh, zlasti smrtni greh, toliko časa Jezus ne more v naše srce, in če pride, nam to srečanje z njim ni v blagoslov in v srečo, ampak v prokletstvo in v obsodbo.

Zbližujejo nas pa z Jezusom dobra dela, pokora in molitev. Zato moramo biti adventni čas za nas čas pokore, molitve in dobrih del; zlasti pa čas sprave z Bogom v zakramentu sv. spovedi.

Zelo vzgojna je navada, da starši v adventnem času navajajo svoje otroke k premagovanju in molitvi z zbiranjem slamic za Jezusove jastice. Naj bi vsi slovenski starši vpeljali pri svojih otrocih to navado. Takoj na prvo adventno nedeljo jim dajte škatljico, v katero bodo metali vsak dan sproti slamice, ko bodo storili kako dobro delo, se v čem premagali, ali zmolili kako molitvico. To bo najlepša priprava slovenskih otrok na božič.

Našim možem in ženam v Buenos Airesu in njega okolici pa se budi nudila najlepša prilika za dobro pripravo na božič, ako se bodo udeležili v decembru že tradicionalnih duhovnih vaj. Kajti v samoti ob resnih voditeljevih govorih bodo najlažje premislili svoje odnose do Boga in bližnjega, in bodo nato izbrali tisto pot, ki jih bo najprej in najhitreje pripeljala do Boga in do najtesnejšega združenja z njim.

Vsi brez izjeme pa preživimo adventni čas v duhu pokore in molitve in storimo, kakor nam naroča apostol Pavel: „Noč se je pomaknila in dan se je približal. Odložimo torej dela teme in si nadenimo orožje svetlobe. Kakor in podnevi hodimo pošteno, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepiru in nevoščljivosti, ampak nadenite si Gospoda Jezusa Kristusa in mesu ne strežite za poželjivost.“ (Rimlj 13, 12-14).

Tako se bo naš letošnji advent končal pri polnočni sveti maši s srečanjem in najtesnejšim združenjem z Jezusom v svetem obhajilu. Kajti praznik Jezusovega rojstva moramo doživeti vsi to, kar izraža tako lep pesnik France Vodnik v svoji pesmi:

Umr! bom nocoj, ako ne srečam Jezusa.
O, sestre, bratje, pridite vsi, pridite vsi!
Jokajmo, molimo, odpustimo si!
Saj ne živi, kdor nima v srcu Jezusa.

J. K.

„Pojdimo v Betlehem in pogledimo ..“

Malo manj kot eno miljo vzhodno od Betlehema pri današnjem naselju Beth-Sachur se raztezajo poljane in pašniki, ki so takoj po prvem zimskem dežju nudili ovčjim čredam svežo pašo. Vsako noč „so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi“. Tako tudi ono sveto noč, ko se je dopolnil čas, ki ga je Vsemogočni določil za prihod obljubljenega Odrešenika. Deviška Mati je rodila Sina božjega v človeški naravi, dete povila v plenice in — ker ni bilo ne zibelke, ne košare, ne vozička ali posteljice — ga položila v prazne jasli.

Pastirjem, ki so tisto noč stražili črede, je angel Gospodov v božji svetlobi, ki je vse obsvetila, oznanil „veliko veselje“, da se je v mestu Davidovem, Betlehemu, rodil „Zveličar, ki je Kristus Gospod“. Evangelist Luka še dostavlja, — da so se pastirji „silno prestrašili“. Najprej prestrašeni, potem ob besedah angela začudeni in zavzeti, nato pa med petjem „množice nebeške vojske“ Slava Bogu na višavah... vsi zamaknjeni so pastirji po odhodu angelov rekli drug drugemu: „Pojdimo torej v Betlehem in pogledimo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod.“ Pri teh besedah, ki se berejo pri drugi božični maši, se malo pomudimo.

Pojdimo, so si rekli pastirji. Grška originalna beseda evangelistova in njen točen prevod v latinščino pomeni nekaj več kakor naš „pojdim“ „Transeamus“ je v latinskem jeziku rečeno. — Trans pomeni čez, preko, onstran. Pastirji so si torej rekli: Od tu, kjer smo, pojdim tja preko pašnikov in čez kamenite ograje, ki obdajajo njive, tja do mesta in pogledimo, kje je prazen hlev, votlina z jaslji, v katere je položen novorojenček.

Pojdimo tja preko, velja tudi nam in vsako leto se ponavlja: „trans-
eamus!“ Resničen Božič, to je, prihod učlovečenega Boga-Zveličarja bomo doživeli, ako se od točke, kjer duhovno smo, podamo tja, kjer je Bog, ki nas čaka kot dete, ves majhen, ponižen, odvisen od materine nege. Odtod, kjer smo, naj gremo. Kje smo? Ali ne vse preveč „v sebi“? Naš lastni „jaz“ je osrednja točka, okrog katere se vse drugo suče. Pretirano samoljubje in premišljena sebičnost, ki misli, da ji mora vse drugo služiti, iz objema miselnosti, ki postavlja sebe vsemu za središče (egocentričen kompleks), moramo ven, streti vezi ozkosrčnosti in svoje središče preložiti v Boga. — Kdor to stori in v ljubezni Bogu služi, ta doživi, da mu tudi vse drugo v dobro služi, česar sebičnež nikdar ne doživi. „Tistim, ki Boga ljubijo, vse premore k dobremu“ (Sv. Pavel Rimljanom). — Ven moramo

iz materialistične miselnosti, ki v tvarnih minljivih dobrinah vidi glavni ali celo edini smisel življenja, ven iz mehkušnosti in lenive neodločnosti. Ven iz bojazni pred žrtvami, ki jih krščanstvo nalaga. Ven, tja preko teh nečastnih slabosti v svetlobo pristnega in lepega krščanskega življenja, da najdemo Marijo in Jožefa in Dete božje.

Pot tja čez do jaslic je pot kesanja in zadoščevanja. Kdor se ne odloči stopiti na to pot, ne bo našel Zveličarja, ne v tem življenju ne v onostranskem. To pot Marija sama priporoča. Vse svoje življenje je hodila po poti odpovedi in zadoščevanja za naše grehe; svojih grehov ni imela in zase ni potrebovala ne kesanja in ne zadoščevanja. Nad sto let že v prikazovanjih naroča pokoro in zvesto izpolnjevanje zapovedi božjih kot rešitev človeštva iz še večjih stisk, katerim gre po grešnih potih naproti.

Pastirji so takoj „pohiteli“, tako pravi evangelist, tja proti Betlehemu. Brez odlašanja in obotavljanja so šli tisto miljo tako vneti in brzi, da so vsi zasopli vstopili v hlev pred božje Dete. Ni bila le naravna radovednost, ki jih je gnala; svetloba Gospodova, ki jih je bila obsetila, jim je močno vzbudila vero v Zveličarja, ki so jo tudi ti preprosti sinovi izvoljenega ljudstva nosili globoko v duši. Vzbujena vera jim je ogrela srca, da so se podvizali gledati tistega, ki je „Kristus Gospod“. Ta beseda morda nam ne pove toliko, kolikor je pomenila vernemu Izraelcu. Kristus, po naše Maziljenec, je tisti, katerega Bog mazili za kralja, duhovnika in preroka. Prvi in pred vsemi od Boga maziljeni pa bo obljubljeni Odrešenik, ki bo prišel osvobodit grešni rod. Izrecno pod tem imenom je bil Odrešenik napovedan. Besedo Gospod so Judje uporabljali izključno le za Boga; nikdar je niso rabili za kakega človeka, kakor smo mi navajeni. Iz svetega spoštovanja, da bi najsvetejše ime nikdar po nemarnem ne izgovorili, niso nikdar rabili tistega imena, s katerim se je Bog sam predstavil Mojzesu: „Jahve“, po naše: Jaz sem, ki sem. Pisali so to ime, v knjigah svetega pisma in napisih v templju, a namesto Jahve so brali in govorili: Adonai, to je, Gospod. Pastirji so angelove besede mogli edino le tako razumeti, da je novorojeno Dete v Betlehemu Zveličar — Bog.

Brez odlašanja hitimo tudi mi tja k Zveličarju. Vera nam mora oči odpreti in ljubezen nas gnati. Če ni vere v nas, ne ljubezni, ne navdušenja in zamaknjenja, bo le telo pri jaslicah, duša pa hladna kje drugod. Pripravimo se torej, da nam Božič ne bo samo tisti praznik v letu, ki nam nalaga stroške za darila in voščila, ampak pravi pristni Gospodov dan, ki nas duhovno obogati za vse leto.

Naj vsem Gospod da milosti polne božične praznike in srečno novo leto!

Škof GREGORIJ ROZMAN

BOŽJI GOREČNIK 19. STOLETJA

(Ob 150 letnici rojstva sv. Antona Marije Clareta)

Slovenski sinovi kletarici (sinovi brezmadežnega Srca Marijinega) so prosili, naj bi se tudi Slovenci za sto petdeseto obletnico rojstva sv. Antona Marije Clareta spomnili tega velikega sodobnika naših dveh božjih služabnikov: škofa Friderika Baraga in škofa Antona Martina Slomška. Saj se res spleča malo bolj spoznati to zanimivo in tako preganjano osebnost.

V kraju Sallent, v škofiji Vich, v Kataloniji sta živelata skromna zakonca Janez Claret in Jožefa Klara. Nista se branila otrok. Kar enajst jih jima je Bog dal. Peti se jima je rodil 23. decembra 1807 prav za božične praznike. Ime mu je bilo Anton Marija.

Zgodnja mladost

Tonček je rasel telesno in duševno. Nadnaravne reči so ga zanimale že od nežne mladosti. Neka skrivna moč ga je vlekla pogosto pred tabernakelj. Že v nežni otroški dobi je vzljubil svojo nebeško Mater ter jo častil z vsakdanjo molitvijo rožnega venca. Misli je na duhovniški poklic in domači župnik ga je že učil latinščine. Oče je bil tkalec. Želel je, naj bi mu otroci čimprej pomagali. Zato je Anton Marija moral začeti s tkalstvom. Ko mu je bilo sedemnajst let, je odšel v Barcelono, da bi se tam v tkalstvu še bolj izpopolnil. V tkalstvu je imel prav spretno roke. Brž so opazili, da je prav sposoben tudi za trgovske posle. Učil se je tudi francoščine in latinščine, ob večernih urah pa še tiskarstva. Kljub vsej zaposlenosti pa na tri stvari nikoli ni pozabil: na molitveno življenje, na češčenje deviške Matere božje Marije in na Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu.

Nekateri barcelonski bogataši so že napravili načrt za tkalsko tovarno, katero naj bi vodil mladi, nadarjeni in

spretni Tone Claret. Življenje se mu je kar smejalo. Ženski svet je že začel po svoji navadi splelati mreže okoli nepokvarjenega fanta. Slovesni odlok, s katerim Pij XII. razglša Antona Marijo za svetnika, trdi, da je mladi Tone premagal nevarnosti z Marijino pomočjo. Ostal je čist vse življenje kakor lilija med trnjem, kakor je spet izpovedal Pij XII. v slovesni homiliji po razglasitvi Antona Marije za svetnika. V Barceloni je doživel hudo nezvestobo nekega svojega tovariša. To je vzornemu fantu svet pristudilo. Tisti čas je tudi mnogo razmišljal o vrednosti človeške duše. Silno močno se je začela oglašati znova misel na duhovniški poklic.

Semenišnik in duhovnik

Na god sv. nadangela Mihaela leta 1829 je res v dva in dvajsetem letu starosti stopil čez prag semenišča v Vichu, kjer se je z vajo v krepstem življenju ter s pridnim učenjem pripravil na veliko apostolsko delo. V semenišču je postal njegov velik prijatelj slavni Jakob Balmes (od 1810 do 1848), ki je sicer tako malo časa živel, pa s svojimi modroslovnimi spisi toliko storil za obnovo katoliškega življenja v Španiji.

13. junija 1835 je Anton Marija prejel zakrament mašniškega posvečenja; prav takrat se je začela v Španiji tako imenovana karlistična vojna. Anton je še nadaljeval z učenjem bogoslovnih ved, takoj po posvečenju pa je začel dušnopastirsko delovati v svoji rojstni župniji. Prav kmalu ga je škof imenoval za župnijskega upravitelja iste župnije.

Bil je bohlen; včasih je bruhal kri; vendar je spal komaj tri ure, drugi del noči pa je posvetil molitvi in premišljevanju sv. pisma; podnevi pa je garal: neutrudljivo pridigal, zbiral otroke, jih učil najbolj osnovnega znanja, zlasti pa

krščanskega nauka, obiskoval bolnike, stal ob strani umirajočim, pomagal ubogim, v katerih je zrl Kristusovo podobo.

Leta 1839 je goreči Anton šel v Rim, da bi se kardinalu prefektu Kongregacije za širjenje vere ponudil za delo v misijonih. Ker kardinala ni bilo doma, je šel delat k jezuitom duhovne vaje. Voditelj duhovnih vaj je sodil, da ima poklic za Jezusovo družbo. Na spomin vernih duš 1839 je začel z noviciatom. Ker se mu je pa na nogi odprla rana, je moral družbo zapustiti. Spomladi leta 1840 se je vrnil v Španijo.

Apostolski misijonar

Po vrnitvi iz Rima je postal župnik v kraju Viladrau. Na veliki šmarni leta 1840 je začel z misijonom v svoji župniji. Uspeh je bil tolik, da so ga prosili še v sosednih župnijah za podobne misijone. Pokazali so se kmalu krasni sadovi. škof je Antona Marijo razrešil župnijskih dolžnosti, da bi se laže posvetil samo misijonom. Najprej se je naselil v Geroni, kmalu nato pa v Vichu, od koder je potem hodil na misijone po vsej Kataloniji. Kakor nobenemu pravemu apostolu, misijonarju in duhovniku ni z rožicami poslano, tako tudi Antonu Mariji ni bilo. Ker je moral govoriti resnico in zmoti reči zmota in greh imenovati greh, so ga nekateri divje sovražili; včasih so kriki in krivične žalitve pretrgale njegovo pridigo; drugič mu je na prižnico priletela v obraz gnila pomaranča. V revolucionarnem letu 1848 se je moral iz Katalanije umakniti na Kanarske otoke. V 15 mesecih je ves otok premisijonaril. V svojem življenju je pa dejansko premisijonaril vso Španijo in še otok Kubo. Vodil je misijone, drugič zopet duhovne vaje. Pridigal je v čast svetnikom, kot šmarčni govornik slavil Marijo, v postnem času pa ljudi vnel k ljubezni do križanega Jezusa.

Pa mu živa beseda božja ni bila zadosti. Še kot navaden misijonar je ustanovil v Barceloni katoliško tiskarno in knjigarno. Sam je toliko pisal, da si tolikega pisateljskega delovanja skoraj ne moremo naravno razložiti. Sprevidel

je izredno važnost katoliškega tiska ter zato v vsem svojem duhovniškem, misijonarskem in škofovskem življenju ogromno storil za širjenje katoliškega nauka s pisano besedo. Upravičeno bi mu lahko dali naslov: apostol katoliškega tiska.

Pridigal je prav po apostolsko: preprosto, jasno, razumljivo. Vsakemu je skušal prilžati evangelijski nauk ter ga poučiti o najbolj temeljnih resnicah sv. vere; posebno je poslušalce opozarjal na ljubezen do stanovskih dolžnosti. Priporočal je tiste pobožnosti in verske vaje, o katerih ima Cerkev že stoletno skušnjo, kako bogate sadove rode; zlasti je navduševal za pobožnost do Mtere božje.

Vir njegovih apostolskih uspehov je treba iskati v njegovih apostolskih krepostih. Dolgih dvajset let je opravljal posebno izpraševanje vesti o ponižnosti. Do skrajnosti je bil pokoren svojim cerkvenim predstojnikom. Mnogo priložnosti mu je božja previdnost, preskrbela za vajo v kreposti krotkosti. Nedolžen je ležal v zibelki, pa je prav tako legel v krstni nedolžnosti po tolikem apostolskem trpljenju in preganjanju v grob. Mesa in vina ni užival; svoje nedolžno telo je trpinčil z raznimi pokorili. Potoval je vedno peš. V svoji misijonarski culici je nosil svoje edino bogastvo: brevir in sveto pismo. Nagrade za svoje težko delo ni nikoli sprejemal. Skušal je popolnoma posnemati Jezusa, da je mogel z apostolom Pavlom govoriti: Živim, pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus, ki me je vzljubil in zame dal sam sebe (Gal 2, 20). Ljubezen do Kristusa in do duš je vnela njegovo apostolsko gorečnost. Neki dan je dvanajstkrat pridigal. Svoje apostolske žrtve je zalival z obilno in prisrčno molitvijo.

Doživel je mnogo nepričakovanih spreobrnjenj. Izpričanih je več čudežev še za njegovega življenja. Najlepsi čudež pa je njegova junaška ljubezen do sovražnikov. Ves čas svojega apostolskega delovanja je doživljal hudo preganjanje; preganjali so ga v Kataloniji, sramotili na misijonih, podirali in uničevali njegove ustanove, leta 1848 se

je moral umakniti na Kanarske otoke.

Na Kubi je kot nadškof doživel štirinajst atentatov. Ko je prišel na dvor za spovednika, so znova rovarili proti njemu, čeprav kot spovednik in svetovalec na dvoru ni maral igrati kake politične vloge. Smešili so ga z umazanimi pesmimi, povestmi, smešnimi burkami in drugimi spisi, njegovo svetniško osebnost so smešili z ogabnimi karikaturnami. Svoje zločinske spise proti njemu so izdajali celo pod izmišljenim imenom njegovih redovnikov, kakor da bi bili celo sinovi brezmadežnega Srca Marijinega, ki jih je on ustanovil, proti svojemu ustanovitelju. Anton Marija pa je ob vsem tem zločinskem početju, sramotenju in krivicah popolnoma močlal. Blatenje in krvice je plačeval z dobrotami.

Nadškof v Santiago na Kubi

Na prošnjo in priporočilo španske kraljice Izabele II. je božji služabnik Pij IX. 11. avgusta 1849 Antona Clareteta imenoval za nadškofa v Santiago na otoku Kubi. Ob imenovanju za nadškofa je Anton dodal krstnemu imenu še ime Marija.

18. februarja 1851 je novi nadškof došel na Kubo. Razmere so bile tu vse drugo prej ko rožnate. Duhovnikov je bilo malo, pa še ti brez sredstev in brez zadostne izobrazbe. Silno se je trudil za obnovo semenišča v Santiago, za duhovnike pa je brž organiziral posebne tečaje. Stroške za vzdrževanje škofijskega dvorca je do skrajnosti omejil, duhovnikom pa skušal kar največ pomagati.

Takoj po prihodu na Kubo je začel s postnimi pridigami. Precej nato pa je začel hoditi od kraja do kraja, da bi spoznal družabne, verske in npravne zadeve v svoji veliki nadškofiji. Po dveh letih je končal s svojim prvim uradnim obiskom vseh kraljev svoje nadškofije. A šel je takoj vnovič na pot. V šestih letih je trikrat obhodil vso svojo nadškofijo. V tem času je imel enajst tisoč govorov, podelil zakrament sv. birme tri sto tisoč birmancem in uredil trideset tisoč zakonov. Za utrujenost se ni dosti zmenil.

Potoval je peš in na konju. Dostikrat je bilo treba iti preko močvirij in zaradi deževja naraslih rek. JEDI SI PAČ NI IZBIRAL. Ob hudi koleri na otoku se ni nič menil za nevarnost, marveč se približal bolnikom in umirajočim ter jim v svojem svetniškem usmiljenju pomagal, jih tolažil ter pripravljaj na zadnjo uro. Med svoje vernike je razdelil ogromno knjig in brošur, podobice, svetinjic in rožnih vencev.

Na otoku je še cvetelo suženjstvo; svetemu nadškofu so se smilili ubogi črnici; bogatim posestnikom ni bilo všeč, da se nadškof zavzema zanje. Avtonomisti so imeli nadškofa za španca in zopet niso bili z njim zadovoljni. Svetna oblast ga je ovirala pri ustanavljanju kmetijske šole, da bi s tem dvignil versko in gospodarsko svoje ljube vernike. Skušal je urediti divje zakone ter grozil z izobčenjem tistim, ki so živeli kar tako neurejeno z ženskami. S tem si je nadškof nakopal hudo sovraštvo. Vsaj štirinajstkrat so nanj izvršili atentat. Ko se je 1. februarja 1856 zvečer vračal iz cerkve v kraju Holguin, se je nekdo zakadil vanj z nožem ter ga tako hudo ranil v levo lice, da so že pričakovali nadškofovo smrti. Brazgotina mu je sicer ostala, a hitro ozdravljenje so imeli za čudež.

Na kraljevskem dvoru

Že je začel četrtič z obiskovanjem svoje nadškofije, ko ga je kraljica Izabela II. 18. marca 1857 poklicala na dvor v Madrid za spovednika na kraljevskem dvoru in svetovalca. Do leta 1860, ko je bil imenovan za naslovnega trajanopelskega nadškofa, je še unravljaj nadškofijo Kubo in potem Madrid.

Navajen je bil strogosti do sebe. Zato jo je lahko zahteval tudi pri drugih. Kot spovednik je skušal uvesti večjo resnost na dvoru. Prizadeval si je, da bi Španiji pomagal do dobrih škofov. Obnovil je semenišče v Escorialu v Madridu, da je postalo glede pobožnosti in izobrazbe vzor drugim semeniščem. Potovanja kraljice Izabele II. po raznih krajih v Španiji je kot njen spovednik

uporabil tako, da je povsod pridigal in spovedoval.

Ni bil zadovoljen, da je kraljica Izabela pod pritiskom razmer priznala novo italijansko kraljestvo. Že se je hotel odpovedati leta 1865 svoji službi, a je po nasvetu Pija IX. še ostal na dvoru. Ko je meseca novembra revolucija vrgla s prestola kraljico Izabelo II., ji je nadškof Anton Marija ostal zvest. Umaknil se je z njo v Francijo: najprej v mesto Pau, potem pa v Pariz, kjer je posebej skrbel za špansko kolonijo.

Trije Antonovi zakladi

Odlok, s katerim Pij XII. izjavlja, da je Antona Marija varno razglasiti za svetnika, trdi, da je Jezus Kristus dal sv. Cerkvi tri prav posebne darove: presveto Rešnje Telo, preblašeno Devico Marijo in rimskega papeža: „Po Eharistiji smo bolj močno deležni Kristusovega božjega življenja; v preblašeni Devici imamo predobrotljivo Mater, h kateri moremo zaupno pribežati v vseh stiskah, potrebah in hrepenenju po svojem posvečenju; in ponašamo se, da imamo v rimskem papežu nezmotljivega učenika v zadevah vere in npravnosti.“ Anton Marija Claret je te tri darove neizmerno cenil.

Presveto Rešnje Telo je vzljubil že kot nedolžen otročiček. Ure in ure je premolil kot mlad tkalec v Barceloni pred presv. Rešnjim Telesom. Kot duhovniku, misijonarju in škofu pa mu je bilo presveto Rešnje Telo življenje njegovega življenja. Tako značilna je bila njegova pobožnost do presvetega Rešnjega Telesa, da ga redno upodabljajo s sveto Hostijo.

Ni mogoče z besedami izraziti njegove pobožnosti do Matere božje. Že kot majhen deček jo je častil z molitvijo sv. rožnega venca, ki ga je potem kot duhovnik, misijonar in nadškof vedno tako zelo priporočal. Kolikokrat je v Barceloni kot delavec klečal pred Marijinim oltarjem. Z Marijino pomočjo je končno po velikih težavah dosegel duhovniški poklic in ohranil krepst čistosti prav do groba. Marijino češčenje je silno širil

z živo in pisano besedo. Pomagal je pri pravih in konstitucijah redovniške družbe karmeličank ljubezni. Ustanovil pa je tudi sam novo redovniško družbo učiteljic Marije Brezmadežne. V življenje je priklical še novo družbo hčera Marijinega brezmadežnega Srca. Končno pa je iz njegovega srca, ki je takoj ljubilo Marijino brezmadežno Srce, zrastle njegova največja redovniška ustanova misijonarjev sinov Marijinega brezmadežnega Srca.

Neizmerno zvesto se je držal Petrove skale. Njegova zvestoba se je posebno pokazala na vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru. Kot izgnanec iz domovine je v Rim dospel že 30. marca 1869. Božji služabnik Pij IX. ga je prijazno sprejel. Anton Marija je pridno pomagal pri pripravi na vesoljni cerkveni zbor. Na vatikanskem cerkvenem zboru je tako branil vero v nezmotljivo učenništvo rimskega papeža, da je obrnil nase pozornost vseh navzočih škofov.

Misijonarji sinovi Marijinega brezmadežnega Srca

Anton Marija je bil veliki pridigar 19. stoletja, goreč apostol katoliškega tiska, obnovitelj semenišč in ustanovitelj najrazličnejših dobrodelnih, kulturnih, družabnih, verskih in katoliških organizacij in bratovščin. Te organizacije so že bila nekaka zibelka Katoliške akcije, ki se je zlasti v zadnjih tridesetih letih tako lepo razrastla.

16. julija 1849, na praznik Karmelske Matere božje, pa je v semenišču v Vichu zbral pet zelo zglednih in krepstnih sobratov. Ti so postali prvi člani nove družbe misijonarjev sinov Marijinega brezmadežnega Srca. Kakor njega, tako so tudi njegovo novo družbo v revolucijskih letih, ko je morala Izabela II. s prestola, zelo preganjali. V Španiji je bilo treba zapreti šest redovniških hiš, patra Franciška Crusata pa so zločinsko umorili 30. septembra 1868; sveta stolica je 12. maja 1955 dovolila apostolski postopek za njegovo razglasitev za blaženega, ker je po prepričanju vseh umrl kot mučenec. Družbo je takrat rešil vrhovni predstojnik Jožef Xifre.

SVETEMU OČETU V SPOMIN ANGELSKI PASTIR, NAŠ OČE!

V rdeči španski relovuciji je mnogo Claretovih redovnikov prelilo kri; o velikem številu teh žrtev sodijo, da so umrli kot mučenci. Več škofijskih postopkov za razglasitev nekaterih žrtev revolucije za blažene je bilo že končanih ter so vse gradivo izročili sveti stolici.

Družba pa se je precej razrastla. Sedaj je v njej že čez tri tisoč članov. Med njimi je tudi nekaj Slovencev. Najbolj znan je p. dr. Anton Legiša, ki je v družbi zelo upoštevan. Srčna želja slovenskih redovnikov sinov Marijinega brezmadežnega Srca je, da bi mogli apostolsko delovati tudi med Slovenci ter pospeševati češčenje Marijinega brezmadežnega Srca. Mi iskreno želimo, da bi se jim želja skoraj izpolnila.

Anton Marija Claret v nadnaravni slavi

Anton Marija se je 23. julija 1870 z vatikanskega cerkvenega zbora vrnil v Prades v Vzhodnih Pirenejih, kamor se je njegova družba umaknila v revolucionarnih dneh v Španiji. Španski poslanik v Franciji je zahteval, naj francoske oblasti nadškofa zapró. Škof iz Perpignana je za namero zvedel ob pravem času ter obvestil svetega nadškofa. Ko se je francoska policija 6. avgusta 1870 oglasila v Pradesu, nadškofa ni več našla tam.

Do smrti preganjani nadškof se je umaknil v cistercijanski samostan Fontfroide (samostan sv. Marjete pri Mrzlem studencu). Popolnoma se je prilagodil samostanskemu življenju. Zadnja leta je zelo bolehal. Tudi v samostan je prišel ves bolan. Nič ni tožil v svoji bolezní, marveč molil in molil.

Ko se mu je približala zadnja ura, je napravil redovniške zaobljube sinov Marijinega brezmadežnega Srca, potem pa z vso pobožnostjo izdihnil svojo sveto dušo 24. oktobra 1870. Njegove zadnje besede so bile: „Željo imam biti razvezan in biti s Kristusom“ (Plplj 1, 23).

Pij XI. je 25. februarja 1934 Antona Marijo razglasil za blaženega, Pij XII. pa je 7. maja 1950, ko ga je v svetem

Nagnil si utrujen glávo;
Glas ti je zastal za vedno,
Eno le ti zdaj je v slavo:
Liste večnega življenja
Sebi pisal si na svetu,
Kazal pot do prerodenja
In k nebeškemu Očetu.

„Papež, Kristusov namestnik,
Ave!“ tebi kličejo sirote;
Sipal večno si ljubezen
Tistim, ki so brez dobrote.
In gorél si za resnico,
Red in mir človeštvu branil...

Našel večno si Pravico,
Angelom si se pridružil,
Šel uživat si Resnico.

Oče Kristusove črede,
Častno si prejel plačilo:
En ud več si družbe svete.

Gregor Mali

letu na četrto nedeljo z nezmotljivo sodbo razglasil za svetnika, potrdil slovesno, da je ta veliki katoliški borec 19. stoletja res pri Kristusu in Mariji v nebesih.

Naj bi ga tudi slovenski verniki in duhovniki posnemali v njegovi zvestobi do Cerkev, v ljubezni do presvetega Rešnjega Telesa, v pobožnosti do Matere božje, zlasti v pobožnosti do brezmadežnega Srca Marijinega, ter v goreči apostolski delavnosti.

DR. FILIP ŽAKELJ, Argentina

Opomba: Bolj obširen življenjepis tega svetnika najdeš v „Živi Kristusov evangelij“, 3. zvezek (izšel letos pri Mohorjevi družbi v Celovcu).

FANT FANTU

Dragi prijatelj!

Ne bova se pogovarjala o kriminalnih zadevah, ne o politiki, tudi ne o sodobnih zabavah, temveč o tem, kar vsakega, Tebe in mene, neposredno zadevne. Ljubezen bo najin predmet. Čista in lepa, kakršna bi pač v vsakem od nas morala biti. O ljubezni, ki je večno mlada, se bova po_zovarjala.

Tvoje orožje

Prijatelj, z ljubeznijo se da toliko lepega narediti, da tega ni mogoče opisati. Žalibog se moramo pa za čisto, nesebično ljubezen boriti z vsemi sredstvi in z vso silo. Toda spleča se vsekakor, in škoda bi bilo, če bi se ne hotel vojskovati ali bi bil sredi borbe premagan. Veliko je sovražnikov čiste ljubezni v današnjem svetu, a dana so Ti tudi sredstva, da se moreš s temi sovražniki borovati in jih premagati.

Prvo orožje, katero Ti je narava dala, je sramežljivost. Ako si še vsaj malo sramežljiv, je upanje, da boš vstal v primeru, da si padel. Če si pa vso sramežljivost izgubil ali prodal, potem se mi smiliš. Primerjal Te bi z vojakom, ki stoji sredi bojnega polja brez orožja, okrog sebe pa ima tisoč in več sovražnikov, najmodernejših oboroženih s slabim tiskom, s sprijenimi prijatelji, nič-

vrednim kinom, pohujšljivim plesom, slabo družbo; preveč je tega smrtonovarnega orožja, da bi vsega naštel.

Drugo orožje za Te je zakrament ljubezni, sv. obhajilo. Premalo je, če ga prejemaš samo enkrat na leto. Ti moraš iti vsak mesec, po možnosti vsako nedeljo k mizi Gospodovi. Povem Ti, tam boš črpal moč za vsak teden sproti. Vsakokrat, ko prejmem Boga v srce, se čutim močnega. Ko pa med tednom delam, ali kjerkoli že sem, mi je pa drugače. Smešno bi bilo, ako bi tajil, da se ne tremem za svoje najvišje, kar imam, za čistost, ko me vendar temne sence grozeče obdajajo dan za dnem. Nikar pa ne misli, če si bil pri obhajilu, da Ti ni treba nič več storiti. Bog nad Tabo ne bo delal vidnih čudežev. Pomagal pa Ti bo rad, in to je veliko. Brez Njega sploh ni mogoče zmagati. Zato nikar ne prejemaj lahkomišelno ali celo predrzno Jezusa v srce. To Ti utegne biti v časno in večno pogubo. On se ne da zasmehovati.

Rad imeti ali ljubiti

Rad imeti ali ljubiti je velika razlika. Lev ima svojo žrtev tudi rad; a ljubi je pa ne. In mislim, da Ti nočeš biti tak, da bi dekletu in sam sebi vzela to, kar mora biti Tebi in njej najdražje. Poglej, človek si, neumrljiva duša je v Tebi; spleča se boriti za to,

kar sta Bog in narava nam vsem podarila.

Toliko se za srečo in zadovoljstvo ljudi še ni nikdar delalo in pisalo, kot dandanes. In vendar smo ljudje vedno manj zadovoljni. Zakaj? Ker ni notranjega miru, notranje sreče in zadovoljstva. Živali so podvržene nagonom, po katerih se ravnaajo. Ljudje smo tudi podvrženi nagonom, a imamo poleg tega še prosto voljo. In ta volja je k slabemu nagnjena. Zavedaj se tega in ne streži svojim nagonom, ki so proti naravi.

Kaj je proti naravi? Če Te vleče k dekletu? Ne, to je čisto naravno, in ne bi bil normalen človek, ako bi ne imel tega teženja v sebi. Proti božji zamisli pa je začetni z dekletom spolno razmerje izven zakona. Prijateljstvo med dekletom in fantom še ni greh; toda zavedaj se, v kakšni nevarnosti se nahajaš! Samo nekaterim uspe skozi dolgo prijateljstvo dekle v čistem stanju do zakona pripeljati. In ne misli, da si prav Ti med temi nekaterimi.

Bog tako hoče: „Samo v zakonu Ti je dovoljeno, in samo z eno ženo.“ Pač zato, ker je tako za vsakega najbolje. Verjemi mi, Bog ne bo prepovedal tega, kar človeku koristi. Narava se drži zakonov, ki so ji dani od Boga. Poglej narode, ki so moralno bolni; ti propadajo kljub moderni medicini in tehniki. Iz tega je tudi razvidno, da človeka ne osreči avto, televizija in ostali današnji luksuz, ampak zdrava morala in čista duša. Le ako imaš tudi ti zadnji dve dobrini, Ti bo ostalo prineslo srečo.

Fant, vstani!

Ako si padel, ali morda že globoko zašel, nikar ne misli, da ni več rešitve. Še je čas vstati, zato ne odlašaj; vsak dan bo pa težje.

Bral sem knjigo, v kateri so pisali

duhovnik, zdravnik in fant, ki je zašel, pa mu je še uspelo vstati po dolgem boju. Tako prizna fant ob koncu: „Vstal sem sicer zopet, hvala Bogu, a uničena je moja mladost in te čiste sreče ne bom mogel več uživati, kot fant in dekle, ki nista zašla. Razvalina sem zlasti v notranjosti. Svoji bodoči ženi, če sem je še sploh vreden, ne bom mogel dati tega, kar bi lahko, ako bi pošteno preživel mladostna leta in leta do zakona. Bog mi je odpustil greh, narava pa ne.“

Morda Ti starši niso razložili, ko si jih vprašal, če si jih sploh upal, od kod človeško življenje. Morda so se sramovali odgovoriti, četudi je vse to tako naravno in dobro, ali pa niso znali prav odgovoriti. K duhovniku bi Te morali poslati; ta bi Ti dostojno razložil in Ti bi bil zadovoljen. Veliko staršev zapodi otroka, ko jih ta vpraša, češ, tako mlada, mlad in že hoče to vedeti. Toda tako ravnanje je napačno. Otrok bo potem le razočaran in še bolj radoveden. Ker ni dobil pravega odgovora, bo šel k sošolcu. Ta mu bo tako povedal, da bi še odrasel človek postal rdeč v obraz.

Naj Ti povem, da tega ne piše duhovnik, o katerem utegneš reči: „Kaj pa ta ve, kako čutimo fantje!“ temveč Ti piše fant, vesel, zadovoljen, poln življenja, dasi se mora vsak dan na novo začetni boriti. Včasih se mi zdi, kot bi bili dve naravi v meni, ki me hočeta raztrgati. Takrat imam samo eno pred očmi: moram zmagati. In vedi, zmaga nad samim seboj je najtežja, pa zato najlepša, najvišja. Take zmage si lahko ponosen in je boš vedno vesel.

STANKO L.

Opomba: To pismo je prvi objavil kanadski cerkveni mesečnik „Božja beseda“. Ker je v njem mnogo dobrih misli in koristnih nasvetov za vsakega fanta, zato smo pismo objavili tudi mi v našem mladinskem zaglavju.

ŽENSKÉ OČI

1. Ne pritožuj se nad predrznostjo in prostim vedenjem nekaterih moških. Ti si močnejša kakor oni.

2. Nihče ti ne bo odrekel spoštovanja, ki ti gre, če tega ti ne dovoliš.

3. Ženska ima tako močno orožje, da se mu tudi najbolj pokvarjen človek ne more ustavljati. To so tvoje oči.

4. S svojimi očmi lahko ukrotiš predrzneža, zaustaviš pohotneža, odpodiš izkvarjenca.

5. Pogled ženske lahko sprosti ali obrzda strasti, izziva ali ustrahuje pregreho; vzpodbuja k čednosti; potolaži žalost; rani in ubija, oživilja in obuja.

6. Ne pritožuj se zaradi nesramnosti drugih; pritožuj se rajši nad samo seboj.

7. O žena! Kdo se bo upal preklinjati v tvoji bodočnosti? Kdo si bo dovolil nastopati proti tebi nespodobno? Kdo bo poskušal, ali si šibka ali odločna? Kdo se bo spozabil, da bi se ti hudobno posmehoval? Te zaničljivo gledal, če ga ti pogledaš zviška in z ogorčenjem; če z enim pogledom ošineš njegov obraz ali mu pogleda niti ne privoščiš?

8. Strog račun boš dajala božjemu Sodniku, če svojih oči ne uporabljaš pravilno.

9. Iz njih mora odsevati tvoje dostojanstvo, tvoja moč, tvoja dobrotà, tvoja nežnost, tvoja sveta jeza.

10. Žena! Ne postani domišljava, če ti poreko, da imaš lepe oči; kajti čim lepše oči si prejela, tem večjo odgovornost nosiš za druge in za sebe.

(Gabriel Palau, po L'Action Catholique)

ANGELSKO ČEŠČENJE ZA MOLČEČO CERKEV

H. Laserre pripoveduje, da je Bernardka Soubirous šla po naročilu svoje matere na obrežje Gave iskat drv za kurjenje peči, ki je ugasnila. Tedaj je bila ura enajst dopoldne. Tedaj pa, ko se je prikazala Devica Marija, so zvonovi vabili k molitvi angelovega češčenja. Bernardka je pokleknila in molila.

Zato je pokojni papež Pij XII. prišel na zelo srečno misel, da je 11. februarja opoldne začel stoletnico Marijinih prikazovanj v Lurdu z molitvijo angelovega češčenja. Vsi verni kristjani so se mu pridružili in z njim molili prav tisto molitev, ki jo je molila Bernardka tedaj, ko se ji je prvič prikazala Marija.

Zgodovina angelovega češčenja

Navada, da so ljudje molili angelovo češčenje zjutraj in zvečer, je mnogo starejša kakor navada, da so to molitev

molili opoldne. Že v začetku 13. stoletja so imeli verniki navado, da so zvečer, ko je zvonilo, počastili Marijo s kratko molitvijo. Ta pobožnost jih je spominjala na skrivnost Gospodovega učlovečenja; obenem pa je bila tudi prošnja za mir. Devica Marija nam je podarila Kneza miru, ki je s svojim učlovečenjem spravil nebo in zemljo med seboj. Na zvonovih iz začetka 13. stoletja v Nemčiji najdemo napise: „Zdrava Marija, milosti polna, prinesi nam mir!“ Ali: „O Kralj slave, pridi in prinesi nam mir!“ Zato, kadar so zvonovi vabili k molitvi angelskega pozdrava, je bilo to isto, kakor bi vabili k prošnji za mir. V 14. stoletju so začeli z isto pobožnostjo kakor zvečer častiti Marijo, ki je morska zvezda in zgodnja danica, tudi zjutraj.

Nekateri pisatelji sicer omenjajo, da so našli prve sledove zvonjenja opoldne v Pragi že leta 1385, v Wischittu 1413, v samostanu Valders-Ecoliers v Belgiji 1451. Gotovo pa je, da so važni dogodki in stiske, v katerih je živela Cerkev v preteklosti, rodili pobožno navado, da so z zvonjenjem opoldne klicali ljudi k molitvi. V 15. stoletju so namreč Turki vdrlj v Evropo. Nevarnost je bila, da bi popolnoma uničili krščansko kulturo. Krščanski Zahod se je sicer prizadeval, da bi zadržal strašnega sovražnika katoliške Cerkve. Toda zaradi needinosti ni imel uspeha. Turški sultan Mohamed II., ki je imel dobro oboženo vojsko, je leta 1456 pretil, da bo iztrebil z zemlje ves krščanski svet. Papež Kalist III. je dobro poznal sultanovo moč in se zavedal, da krščanska Evropa nima vojske, ki bi se mogla meriti s turško, ker je bila tako needina. Zato je organiziral križarsko vojsko molitve. V svojem apostolskem pismu je ukazal izredne spokorne procesije in zvonjenje z enim in več zvonovi vsak večer, ko so duhovniki molili nono in vespere. Vsi verniki naj tedaj molijo tri očenaše in tri zdravamarije za zmago kristjanov nad Turki.

Zvonjenje je torej opozarjalo na turško nevarnost, ki je vedno bolj pretila in vabilo k molitvi za njeno odvrnitev. Nevarnost je bila tedaj izredna. Prednje straže mogočne turške vojske so bile že 3. junija pri Belgradu. Toda sveti Janez Kapistran in Janez Hunyadi, poveljnik križarske vojske, sta 21. in 22. julija proti vsakemu človeškemu pričakovanju dosegla sijajno zmago, ki je krščanskemu Zahodu spet dala novo upanje. Papež je bil prepričan, da je bila zmaga sad predpisanih molitev.

Toda zmaga pri Belgradu še ni odvrnila turške nevarnosti, ki je pretila krščanskemu Zahodu. Papež Aleksander VI. je zato določil, naj zvonovi tudi

opoldne opozarjajo na turško nevarnost in opominjajo ljudi, naj kličejo na pomoč Marijo. Verniki so to pobožnost vzljubili in ohranili do današnjega dne.

Zvonjenje zjutraj, opoldne in zvečer je narode in dežele, ki jim je stalno pretila turška nevarnost (Nemčija, Avstrija, Ogrska, Hrvatska, Češka, Slovenija) opozarjalo na nevarnost in jih spodbujalo, naj Marijo kličejo na pomoč. Verniki na Zahodu pa so se ob zvonjenju spominjali vedno bolj učlovečenja Gospodovega in Marijinega božjega materinstva. Tako je nastala in se širila molitev angelovega pozdrava.

Tudi danes je Cerkev v stiski in nevarnosti. Narodi, ki žive na ozemlju, kjer sta Hunyadi in sveti Janez Kapistran pridobila sijajno zmago, trpe pod jarmom brezbožnega materializma. Zvonjenje zjutraj, opoldne in zvečer nas opozarja na njihovo trpljenje in dušno nevarnost. Zato je dolžnost vsakega katoličana, da zjutraj, opoldne in zvečer moli angelovo čiščenje v namene, ki jih je določil sveti oče za stoletnico Marijinih prikazovanj v Lurdu. Med temi je gotovo zelo važen namen, da bi Cerkev dosegla pravičen mir in svobodo na vsej zemlji, posebno tam, kjer katoličani trpé najrazličnejša preganjanja. Ne pozabimo, da je bila molitev angelovega čiščenja prošnja za mir, ker nas spominja na prihod Kneza miru na svet. Posebno zvonjenje opoldne je imelo namen spodbujati ljudi, naj kličejo na pomoč Marijo, ki je že tolikokrat rešila Cerkev pred sovražniki.

Sedanji sveti oče Pij XII. je že večkrat v svoji očetovski ljubezni do preganjanih udov svete Cerkve prosil vernike vsega sveta, naj molijo zanje. V svojem apostolskem pismu z dne 29. junija 1956 je pozval vse narode trpeče Cerkve, naj ob zvonjenju zjutraj, opoldne in zvečer molijo za svobodo Cerkve in se zedinijo v skupni prošnji za mir.

Sklicuje se pri tem pozivu na papeža Kaliksta III., ki je 29. junija 1456 ukazal, naj po vseh cerkvah ob določenem času zvoní, verniki pa prosijo Boga, da bi odvrnil od krščanskega ljudstva nevarnost, ki mu preti. Potem pravi dobesedno: „Danes ne preté nič manjše nevarnosti vašim dušam in katoliški Cerkvi v vaših deželah. Zato, kadar boste slišali zvonjenje, ki poziva k molitvi, spomnite se na ta opomin in polni upanja v božjo pomoč dvigajte po zgledu svojih prednikov goreče prošnje k Bogu.“ Da bodo imele večjo moč, naj jih združijo s prošnjami vernikov vseh stanov, ki so v isti stiski.

Važnost molitve angelovega češčenja

Poziv svetega očeta je za železno zaveso ganil posebno tiste narode, ki so že prej s posebno vnemo molili angelovo češčenje. Med temi sta zlasti ogrski in poljski narod. Zgodovina ogrskega naroda je namreč ozko povezana z zvonjenjem opoldne. Poljski narod pa je to molitev vložil v posebno pesem, s katero trikrat na dan izpoveduje vero v učlovečenje božje Besede in pogloblja svoje upanje v božje usmiljenje. Pesem „Angel Gospodov“ pojó na Poljskem tudi na grobu vsakega katoličana. Tudi vojaki s svojim poveljnikom potem, ko ugotové po bitki imena padlih, zapojó njim to pesem v slovo.

Molitve „Angel Gospodov“ prepričljivo izraža vero in pobožnost vsega katoliškega sveta. Zato je zelo važno, da se v to molitev poglobé in jo vzljubijo tako verniki moléče Cerkve kakor verniki ki žive v svobodnem svetu.

Verniki v deželah, ki so pod komunistično oblastjo, morajo prenašati tri nadloge: odkrito preganjanje, varanje in osamelost. Ker sovražnik s političnimi, ideološkimi in upravnimi predpisi ne

more uspešno rušiti vere, se prizadeva, da izmalíči, potvori njeno vsebino in jo priproji svojemu okusu.

Naravne vede poznajo pojav navidezne pretvorbe, ki ohrani nedotaknjeno zunanost, spremeni pa popolnoma notranost. Tudi brezbožniki hočejo, naj le ostanejo zunanji izrazi vere, vendar delajo na to, da bi spremenili duha in njeno notranjo vsebino. Kadar pa vidijo, da jim škodujejo tudi zunanji izrazi vere, jih hočejo brezobzirno zatreti. Katoliški narodi bi morali na zahtevo brezbožnikov spremeniti svoje mišljenje, sleči katoliškega duha, se ločiti od Apostolske stolice in od Kristusa ter se s Petrove skale pogrezniti v močvirje nevere in brezboštva. Sovražnik Cerkve, ki že dolgo opravlja satansko delo, hoče polagoma iz temelja Cerkve odstraniti dragocene kamne prave vere in jih nadomestiti z zdrobljivim steklom prevar in zmot.

Toda po zračnih valovih se trikrat na dan iz Vatikana razliva skupna molitev angelovega češčenja. Ti glasovi naše brate in sestre za železno zaveso duhovno dvigajo in utrjujejo njihovo prepričanje, da Kristus s svojim presvetim Srcem združuje vse brate in sestre v molitvi in prošnji, da bi jim pomagala Ona, ki je s svojo besedo: „Zgodi se,“ odprla pot v človeška srca in s svojo zvestobo do Boga zmagala vse krive vere.

Trikrat na dan se molitev „Angel Gospodov“ razlega po vsej zemlji. Kakor sonce premeri pot od Vzhoda do Zahoda, tako se bodo iz vseh krajev zemlje dvigale v nebesa skupne molitve in prošnje. Marija, brezmadežna Devica, jih bo zbirala in izročala svojemu božjemu Sinu, Odrešeniku človeštva. Nebeške milosti bodo potem kot poživljajoča rosa padale na žejne duše Cerkve, ki se vojskuje, in jim delile moč in

upanje ter jih utrjevale v zvestobi do Kristusa. Ta čisto evangelijska, marijanska in verska poslanica bo ugodno in pomirjevalno vplivala na sedanji, zelo napeti položaj med Vzhodom in Zahodom. Njen odmev bo prodrl tudi tja, kjer je božje ime uradno prepovedano in kjer živé množice katoličanov daleč proč od rodne grude, ki je padla v roke komunistom.

Vendar življenjski materializem ogroža tudi Zahod in povzroča dušam neizmerno škodo. Tudi tu je mnogo ljudi, ki ne znajo ceniti vrednosti odrešilnega dela. Še več moremo reči. V sebi ne čutijo niti želje in potrebe po poboljšanju, očiščenju in odrešenju. V mnogih dušah ni ugasnil samo plamen vere, ampak je v pretiranem oboževanju razuma zamrla tudi ljubezen. Zato ni čudno, če so nekateri katoličani na Zahodu tako brezbrizni in hladni do kristjanov na Vzhodu, ki trpé preganjanje.

Včasih se zdi, da celo nekateri katoličani na Zahodu odobravajo prizadevanje komunizma, ki hoče uničiti katoliško vero na Vzhodu. To dokazuje, da Zahod ne ceni pravilno krščanske civilizacije in se ne zaveda nevarnosti, ki mu preti. Molitev „Angel Gospodov“ nas neprestano opominja: „Zavedajte se svojega dostojanstva;“ da je Beseda mesó postala in med nami prebivala zato, da bi ne pozabili, da nas Bog ni zapustil, da ni odtegnil od nas svojega pogleda in nam zaprl svojega Srca. Sveti krst nam nalaga dolžnost, da se prizadevamo, da bomo vredni časti Kristusovih vojakov in se odločno borili za njegovo kraljestvo.

Po dolgotrajnih bojih proti Turkom je neki krščanski kralj dosegel, da je dobil nazaj važno pokrajino svojega kraljestva, toda pod pogojem, da mora

Leta 1846 se je prikazala Mati božja v kraju La Salette (francoske Alpe). Danes stoji tam v višini 1800 m svetišče, Mariji posvečeno. Kip izraža Marijino žalost nad grehi človeštva. Njene solze so nam vsem resen opomin, naj delamo pokoro in bežimo pred grehom

na vseh cerkvenih stolpih pustiti polmesec, znamenje turške vere. Krščansko ljudstvo je to globoko žalilo. Zato je nad luno postavilo podobo Brezmadežne: „Ženo, obdano s soncem, in pod njenimi nogami mesec.“

Tako bo Brezmadežna zmagala tudi vsa tista znamenja, pod katerimi se danes skrivajo zmote materializma in pretkani načrti brezbožništva, ki hočejo pogubiti človeško družbo.

(Po članku J. Gaulina, poljskega naslovnega nadškofa, ki živi v izseljenstvu.)

GREGOR MALI

POKOJNI SVETI OČE PIJ XII.

je govoril de-
lavcem v to-
varnah za
čevlje

Več sto de-
lavcev iz to-
varne za čev-

lje (Vigévano, Italija) je pred časom obiskalo svetega očeta Pija XII. in mu poklonilo svoj dar.

Ker so ga izdelale njihove roke, mu je bil dar posebno ljub. Obenem jim je tudi čestital, ker opravljajo delo, ki je izredno važno za napredek njihovih družin in njihovega lepega mesta.

Mesto Vigévano je bilo v dobi rimskega osvajanja vojaško taborišče, ki je skrbelo za hrano četam na vojnih pohodih. Gospodarsko se je začelo razvijati mnogo pozneje. V začetku je gojilo poljedelstvo. Kasneje pa se je izkazalo tudi v trgovini, posebno v tkalstvu, kakor ga je zahtevala tedanja doba. V razevetju napoleonske dobe leta 1872 pa se je v Vigévanu začela industrija za čevlje.

Ljudje so začeli rabiti čevlje zato, da so zavarovali svoje noge pred vsem, kar bi jim moglo škodovati. Posebno so potrebovali čevlje tedaj, kadar so se morali seliti z enega ozemlja na drugo in iskati boljših krajev. Grki so se obuvali v začetku tako, da so privezali na stopalo lesen podplat. Iz tega obuvala so se pozneje razvile opanke, navadni čevlji in slednjič škornji. Rimljani so rabili za obuvalo različne opanke. Vojaki pa so imeli svoje posebno obuvalo. V srednjem veku je tudi obutev razodevala krščansko skromnost, bizantinski sijaj, barbarsko neokretnost in viteško plemenitost.

Šele okrog leta 1500 je čevelj prodrl tudi v družbo in postal bolj splošen in uporaben. Toda še vedno je imel zelo visoko in z barvami okrašeno peto. Nato je prišel v navado bel čevlj z

velikimi, dragocenimi kovinastimi zapenkami. Francoska revolucija je tudi to modo poenostavila. Tako je obutev postala bolj uporabna.

Čevljarska industrija se je v Vigévanu že takoj v začetku ustalila. Danes je Vigevano glavno čevljarsko mesto v Italiji. Ima 300 čevljarskih podjetij in 200 pomožnih ustanov. V njih dela 20 tisoč delavcev. Vsak dan morejo izdelati 60.000 čevljev. Vse to je velik prispevek za preživljanje ljudi in za napredek trgovine. Toda v Vigévanu ne izdelujejo samo obutve, ampak vse, kar je z njo v zvezi, predvsem stroje, ki so prodri tudi v tujino, kjer gradé tovarne za čevlje. Njihova zemlja je bila prej revna, zdaj pa je postala bogata, toda ne samo zaradi industrije in obrti, ampak predvsem zaradi sposobnih, delavnih in vztrajnih prebivalcev.

Sveti oče je vedno zelo goreče prosil in še prosi Boga, da bi njihove blaginje, ki so jo že dosegli, ne ohranil samó na tej višini, ampak jo še dvignil do tiste meje, ki jo je sploh mogoče doseči.

Vendar papež je duhovni oče in pastir duš. Zato ga bolj ko njihova telesa zanima duhovna blaginja. Iz poročil je namreč z žalostjo ugotovil, da v njihovi škofiji ni vse luč, ni vse življenje.

S tem pa nikakor noče reči, da je vse tema, vse smrt. Pač pa jih hoče le opozoriti, da premišljujejo, kakšno bi lahko bilo versko življenje v njihovem mestu in kakšno je v resnici. Papež upa, da bo božja milost zbudila iz mlačnosti posamezne duše, družine, župnije in vso škofijo. Vsi morajo goreče, veselo in odločno delati za versko poglubitve.

Njihov škof, njihovi duhovniki in vse Bogu posvečene duše gotovo želé, da bi zlo zatrli in z odločno voljo zagotovili zmago dobremu. Zato potrebujejo pomoči zmognih in odločnih vernikov, ki so pripravljeni vse storiti, da bi postali učinkovit kvas med ljudmi, med katerimi živé. Velik del teh ljudi je neopredeljen (indiferenten). Večkrat

odklanja Cerkev, sovraži Kristusa in celo Boga samega.

Sv. oče je nato primerjal postopanje Judov v dnevih pred Jezusovim križanjem s postopanjem vernikov, ki ga je Bog deležen v današnjih dneh.

1. Na cvetno nedeljo so otroci, ki so imeli vedre oči in čista srca, navdušeno vpili Jezusu: „Hosana!“ Vse mesto se jim je pridružilo. Prebivalci so mu pogrinjali po tleh obleko, mu metali palmove veje na pot in klicali: „Hosana sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!“

Nekateri Jezusovi sovražniki, ki so že dolgo iskali priložnosti, da bi ga umorili, so ta prizor z nevoljo in vznemirjenjem gledali. Vendar niso imeli poguma, da bi množico odvrnili od vzklikanja Jezusu. Pač pa so rekli Jezusu, naj vendar posvari svoje učence, ki mu vzklikajo. Jezus pa jim je odgovoril: „Če ti umolknejo, bodo kamni vpili.“

2. Preteklo je nekaj dni. Jezus stoji pred Pilatom zvezan, s trnjem kronan, ves razmesarjen od bičev. Ljudstvo ga zasramuje in pljuje vanj. Na trgu pred njim je velika množca. Med njo tudi nekaj tistih, ki so mu pred nekaj dnevi vzklikali: Hosana! Množica se je popolnoma spremenila. Ima drugo srce in drugo dušo. Peščica voditeljev judovskega ljudstva jo je s svojim podtikanjem in hujskanjem zase pridobila in zastrupila. Pilat hoče Jezusa rešiti. Ker je bila o veliki noči navada, da je izpustil jetnika, ki si ga je ljudstvo izvolilo, je postavil pred množico dva jetnika: Jezusa in hudodelca, morilca Barabo. Vprašal jo je, katerega izmed teh dveh naj izpusti. Pismouki in starešine so množico pregovorili, da je na ponovno Pilatovo vprašanje zahtevala, naj jim izpusti Barabo, Jezusa pa da križati.

Pilat je iznenaden vprašal množico: „Kaj je vendar hudega storil?“ Jezus je delal povsod samo dobro. Hodil je od kraja do kraja, vse ljudi blagoslovljal in bolnike ozdravljaj. Kje so bili

Letošnje poletje, 3. septembra 1958, je g. škof dr. Gregorij Rožman obiskal tudi slovensko begunsko taborišče v Astenu pri Linzu v Avstriji. Na skrajni levi dušni pastir taborišča, dr. Ferdinand Kolednik, ob njem Franc Werner, upravitelj župnije Asten (begunec iz Beograda). Ob g. škofu na desni Ignacij Čretnik, vodja slovenske misije v Parizu, nato Štefan Macsady iz Slovaške, dr. Mirko Čović, dušni pastir Hrvatov v taborišču Asten ter Alojzij Žitko iz USA, ki je spremljal g. škofa po Zapadni Evropi. — G. dr. Kolednik naproša vse Slovence v Argentini, naj slovenske knjige in časopise, ko jih preberejo, ne mečejo proč, temveč pošljejo v njegovo taborišče, kamor prihajajo vedno novi Slovenci-begunci. Zlasti si želi „Božjih stezic“ za otroke. Saj je znano, da se otroci najhitreje uživajo v tuje okolje in pozabijo na svoj materinski jezik.

tedaj slepi, ki jim je Jezus vrnil vid? Kje so bili mrtvoudni, ki jim je Jezus dal, da so se spet mogli gibati? Kje so bile priče velikih čudežev, ki jih je Jezus storil v blagor človeštva? Vsi so molčali. Nihče ni upal braniti nedolžnega Jezusa. Tudi njegovi bojazljivi učenci so ga zapustili in zbežali. Ostali Kristusovi pristaši pa so molčali. Tako je podpihovanje doseglo popoln uspeh. Množica je znova zahtevala: „Križan naj bo!“ Pilatovo izjavo je zadržal peklenski klic: „Njegova kri pridi na nas in na naše otroke!“

3. Ta odlomek nas ponovno opozarja, kako potrebne so zmožne in apostojske duše med človeško množico. Ako more nekaj pokvarjencev s podpihovanjem in ščuvanjem vznemiriti srca, zasejati prepir in jih pridobiti za upor, more tudi nekaj plemenitih duš pridobiti za dobro in pripeljati na pravo pot vse tiste, ki omahujejo in čakajo, da bi jim kdo pokazal cilj in pot, po kateri morajo hoditi.

Posebno skrb naj imajo za tiste brate, ki so sicer zašli, pa niso zakrnjeni. Izpodriniti morajo tiste pokvarjence, ki jih varajo, jim zapirajo oči in jemljejo svobodo. Prepričujejo naj jih, da bodo samo v Jezusu našli dušni mir in pravo srečo za svoje družine. Odpirajo naj jim oči, da bodo videli, kako zmedo, sovraštvo in žalost povzroča življenje brez Kristusa.

„Naj se ne bojé za svoje tvorno blagostanje. Za dosego pravičnih ciljev smejo uporabljati vsa zakonita sredstva. Zato ni potrebno, da bi se izročili v roké tistih, ki tajé Boga. Kdor namreč tají Boga, tají tudi pravico in ljubezen. Cerkev je vedno branila delavca in njegovo delo.“ Zato sveti oče želi, da bi se narodno imetje pomnožilo, vzdržale osnovne cene in dvignil tudi zaslužek posameznikov. Zemlja sicer ne bo nikoli postala raj. Vendar papež upa, da se bo tako uredila, da bo nehala biti kraj neznosnih muk in bridkosti.

Izredno dramatični zgodovinski dogodki na Vzhedu so postavili meništvo na strašne preskušnje in povzročili večkrat obžalovanja vredne zablode. Zato pa se moramo veseliti vsega, kar mu more prinesiti luč in novo tolažbo plemenitim pobudam, ki mu hočejo spet vrniti sijaj in rodovitnost.

Papež Pij XII. je že v svojem Motu Proprio „Postquam Apostolicis Litteris“ omenil, da so menihi že od začetka krščanstva blesteli na vrtu katoliške Cerkve kot cvetlice z odprtimi cvetovi, polnimi svežosti. Zvesti navdihom milosti so krotili svoje poželenje, ki ovira duhovno življenje, goreli v ljubezni do Boga in do ljudi ter se prizadevali za evangeljsko popolnost. Puščavniki in menihi so se tako po molitvi, premišljevanju, telesnem zatajevanju in še drugih vajah v kreposti veselo dvigali na božjo goro.

Obenem s krščanstvom se je po preganjanju tudi meništvo hitro širilo. Listine tedanje dobe dokazujejo, da se je mnogo plemenitih duš nagibalo k tej novi obliki popolnosti, ki je bila neke vrste nekrvavo mučeništvo, s katerim so hoteli nadomestiti krvavo mučeništvo, na katero niso mogli več upati. Vendar so goreči kristjani že pred Konstantinovem mirom bežali pred svetom in v svojem zasebnem življenju izvrševali vaje duhovnega življenja. Drugi pa so se v puščavi odpovedali vsem nasladam pokvarjene civilizacije. Nadnaravni zgled nekaterih velikih osebnosti (sveti Pavel Puščavnik, sveti Anton) je vabil v puščave pri Tebaidi, v Palestini in Siriji vedno več posnemovalcev. Ti so postali prvi duhovni sinovi očetov puščavnikov.

Božji Učenik je dal svojim učencem tudi svet popolne čistosti, ki jo je posvetilo njegovo deviško rojstvo. Ta svet je našel v prvih časih krščanstva velik odziv v čistih dušah. Zdržnost, ki je sad Svetega Duha, je tedaj cvetela in pričala o duhovni preroditvi, ki jo je krščanstvo izvršilo med svetom. Tistim

pa, ki so se zanj borili, je budila vprašanje: Ali ni potrebno, da bežiš pred svetom, če hočeš ohraniti čistost?

Evangelij uči, da je treba rabiti učinkovite pripomočke, paziti na poglede in odstraniti vse, kar nas pohujšuje, če se hočemo izogniti grehov mesa. Jezus namreč pravi: „Vsak, kdor gleda žensko, da jo poželi, je že prešestvoval z njo v svojem srcu. Ako te tvoje desno oko pohujšuje, ga izderi in vrzi od sebe“ (Mt 5, 28-29).

V samoti, kjer ni drugega ko samo Bog, je najlažje gojiti evangeljsko uboštvostvo. Sveto pismo stare in nove zaveze navaja več zgledov, kako so se različne osebe prostovoljno umaknile svetnemu hrupu v samoto, da so v molku našle Stvarnika. Tako so storili Mojzes, Elija, Janez Krstnik in celo Jezus sam; za njim pa še sveti Pavel. Nje so posnemali tudi prvi kristjani in v samoti iskali Boga. Izredno junaštvo teh kristijanov je bilo v tem, da so vedno upirali svoj pogled v Boga, gojili molitev in pokoro ter tako pričakovali dneva rešitve in končne združitve z Bogom, po katerem so tako hrepeneli.

Tako so prvi puščavniki nujno morali postati voditelji kristijanov, ki so po njihovem zgledu šli v samoto, da bi tam gojili nadnaravno življenje. Nimajo vsi ljudje telesnih in nravnih sposobnosti za menih, tudi ne modrosti, ki jo potrebuje. Res je tudi, da se Bog razodeva v molku in samoti.

Vendar hudobni duh tudi tam zalezuje človeka. Evangelij pripoveduje, da je „Duh Jezusa odvedel v puščavo, da ga je hudič skušal“ (Mt 4, 1). Tako so morali očetje puščavniki voditi duše, ki so bile na zelo različnih stopnjah duhovnega življenja. Treba je bilo poiskati za vsako dušo najprimernejši način, po katerem se je najlažje popolnoma podredila Bogu.

Kljub temu, da so bili časi in kraji različni, je vendar preveval isti duh puščavnikov 3. in 4. stoletja in tudi ves razvoj meništv. Prvi očetje puščavnikiki so bili za učence le dobrohotni vod-

niki, ki so ohranjali s svojim zgledom in besedo v njih velikodušnost in razsvetljevali njihove duhove. Vendar individualno vodstvo, četudi je zelo važno, ni zmoglo puščavnikov zavarovati pred zmotami in prevarami lastnih čutov. Zgodovina očetov puščavnikov poroča o zelo pestrih zgledih, kako so se ljudje, ki so v začetku gojili samo odpoved in zatajevanje v vseh stvareh, dali voditi ošabnosti in upornosti. Pogrešali so socialnega čuta in duha pokorščine, ki sta za dosego popolnosti vedno potrebna. Skušnja puščavniškega življenja je bistrim duhovom odprla oči, da mora oblast duhovnega očeta potrjevati vsaj tajna, če ne javna pogodba in obljuba pokorščine. Le potem je mogoče nadzorovati posameznika in skrbeti za splošni blagor, ki zahteva od vsakega velike odpovedi, odpoved lastni sodbi in volji, odpoved vsakemu samoljubju in vsemu, kar ovira ljubezen do Boga in do bližnjega. To so glavne poteze, ki so spremljale spolnjenjavanje stanov popolnosti. Krščanski Vzhod je to spolnjenjavanje v Cerkvi začel.

Četudi je vzhodno meništv ohranilo svoje značilne posebnosti, izvirajo iz njega vse druge oblike krščanskega meništv. Zato tudi ima večji ali manjši vpliv na vse velike verske redove. Sveti Duh vedno nagiba duhove v puščavi, da premišljujejo, iščejo Boga v molku in odpovedi, delajo pokoro in gojijo tisto preprosto modrost, ki vabi ljudi v samostansko samoto. Tako zdaj sredi velikih modernih mest, v ravninah ob Gangesu in v afriških gozdovih prebivajo duše, ki so vse svoje življenje posvetile molitvi, zahvali in prošnji za človeštvo, zadoščujejo za njegove grehe, rešujejo in zagovarjajo svoje brate pred nebeških Očetom. Prav to je glavna, najvažnejša naloga meništv. Kakšna zmaga je to za Vsemogočnega, kakšna slava za Odrašenika!

Zato razumemo, zakaj poudarja vzhodno in zahodno cerkveno pravo, da je redovništvo, zlasti meništv vredno posebne časti. Zato ga morajo vsi spoštovati.

Papež je v svojem že prej omenjenem „Motu Proprio“ spomnil, da so inovi svetega Antona, Pahomija, Afratesa, Hilariona in Bazilija Velikega izvrševali apostolat vseh vrst krščanske ljubezni in gojili tudi človeško znanost tedanjega časa. Skoraj vsi veliki vzhodni menihi so junaško branili pravo vero. Obžalovanja vredno je le to, da je ta modra gorečnost pozneje začela v nekaterih krajih pojemati in celo popolnoma ugasnila. Vendar modri voditelji so s pomočjo Cerkve že v prejšnjih časih, pa tudi v zadnjem stoletju dosigli, da je meništvu spet začelo cvetati.

USODA DUHOVNIKA IZ ODESE

Francoski asumpcionist p. Jean Nicolas je bil koncem leta 1943 v Transilvaniji v Rumuniji, kjer je poučeval verouk po katoliških šolah. To mesto je imel že trinajst let. Koncem leta 1943 so ga zaprosili, da bi šel za dušnega pastirja katoliškim vernikom v Odeso, kje je bila tedaj priključena Rumuniji. Mesto in pokrajino (Besarabijo) so imeli zasedeno Nemci in Romuni. Obenem so ga vprašali, ali bi hotel ostati v Odesi tudi tedaj, ko bi se morale n. mške in romunske čete umakniti. P. Nicolas si je izprosil štirinajst dni časa za odločitev. Medtem je molil in prosil za razsvetljenje, nakar se je odločil, da ga bilo sprejme. V Odeso je prišel ravno za božične praznike. Pridružil se mu je jezuit p. Leoni. Skupno sta obnovila katoliško župnijo v Odesi, ki jo je ustanovil asumpcionistični pater v letu 1905. V letu 1921 so boljševiki patra preganili in je cerkev bila od tedaj zaprta, verniki pa brez pastirja.

V marcu 1944 so se Odesi bližali boljševiki. Oba sta prejela iz Vatikana brojavko. Rečeno jima je bilo, da lahko mesto takoj zapustita, če želita. Odločila sta se, da ostaneta. Boljševiške čete so vkorakale v mesto na velikonočni ponedeljek v aprilu 1944. Leto dni oblasti njunega dela niso motile in sta mogla mirno opravljati dušnopastirsko službo. V nedeljo dne 29. aprila

1945 pa sta bila oba aretirana. Odvedli so ju v proslulo Lubjanko v Moskvi. Sedem mesecev je bil v ječi, ko je p. Nicolas bil obveščen, da so ga „obso-dili“ na osem let poboljševalnega dela v koncentracijskem taborišču. Odvlekli so ga v taborišče v Karagandi v Sibiriji blizu kitajske meje, od tam pa v taborišče blizu severnega tečaja Vorkuta. Nikdar ni več slišal o p. Leoniju.

Vodstvo taborišča ga je v aprilu 1953 obvestilo, da je „odsedel“ svojih osem let prisilnega poboljševalnega dela in da je „svoboden“. Vendar ne bo smel domov ali v Evropo. Moral se bo nastaniti v mestu Vorkuta, kjer se bo vsak dan javil pri policiji.

Ako bo policija ugotovila, da se je le za malo časa oddaljil od mesta, ali da bi ga našli tam, kjer ne bi smel biti, bo moral za dvajset let na prisilno delo. Toda francoska ambasada v Moskvi je izvedela zanj in je pri vladi zahtevala svobodo za francoskega državljan. V letu 1954 je izvedel nenadoma, da lahko zapusti Vorkuto in se vrne v domovino.

V Pariz je prišel dne 22. junija 1954 in je sedaj objavil zelo zanimivo knjigo *Onze ans au Paradis — Enajst let v raju*. Knjiga je polna doživetij, trdih, a tudi lepih. Ko je rdeča armada vkorakala v Odeso, je prišel v cerkev k njemu ruski vojak, mu dal štiri rublje in ga zaprosil, da naj prižge sveče pred svetimi podobami kot zahvalo, da so Rusi spet prišli v mesto.

SSU — 84 - 2000

Številka zadnje pomoči!

Številka, ki si jo je treba zapomniti!

Imej to številko vedno na vidnem mestu!

S temi in podobnimi besedami je v buenosaireških dnevnikih, revijah in po drugih obveščevalnih in propagandnih sredstvih spremljana telefonska številka 84-2000. To je številka organizacije, ki se imenuje: *Servicio Sacerdotal de Urgencia (SSU)*. Po naše bi se to reklo: organizacija, ki je vsako noč od 21.30

do 6 zjutraj na razpolago na smrt bolnim, ki potrebujejo duhovnika, da jim podeli zakramente za umirajoče, in iz kakršnega koli razloga ne morejo hitro priklicati svojega dušnega pastirja.

Člen pravil, ki govori o namenu organizacije, se glasi: Ustanova ima namen nuditi, poskrbeti in olajšati versko oskrbo duhovnikovo na smrt bolnim v mestu Buenos Aires in nudi s tem spontano in velikodušno pomoč župnikom, ki kljub svoji dobri volji ne morejo vedno z vso hitrostjo biti na razpolago bolnikom, ki jih kličejo ponoči.

Kako je organizirana SSU?

Ima svoj odbor, ki se izvoli za dve leti. Predsednika in podpredsednika določí škof. Cerkveno oblast v odboru zastopata cerkveni asistent in njegov namestnik. Odbor se sestaja na tedenskih sejah in ima vsak dan dovolj dela in skrbi s sestavljanjem nočnih straž.

Člani so duhovniki in laiki. Obojni so redni in pomožni. Redni se obvežejo za eno stražo na mesec, pomožni pa za izredne slučaje. Laiki so člani avtomobilisti, spremljevalci in pomočniki.

Vsako noč sestavljajo stražo duhovnik in trije laiki, eden od njih avtomobilist. Ko kličejo po telefonu k bolniku, je treba zapisati na poseben formular ime bolnika, v kakšnem stanju je, da se ugotovi, ali je treba nesti tudi sveto Popotnico, in številko telefona, ki kliče. S to številko se takoj ugotovi, ali je klic resen, ali samò potegavščina. Nato gredu duhovnik in dva laika (avtomobilist in spremljevalec) na pot k bolniku. Eden ostane na kraju straže pri telefonu in čaka na nove pozive. Ko duhovnik opravi pri bolniku, že od tam kličejo po telefonu domov. Če je med tem časom kdo klical, gredu kar od tam naravnost k novemu bolniku. Če ni bilo nič, se vrnejo domov.

Za enkrat ima SSU samo eno središče za ves Buenos Aires. Ponoči, ko je po ulicah malo prometa, se pride na vse konce mesta zelo hitro. Če je več klicev ob istem času ali blizu skupaj in duhovnik, ki je na straži, ne more hitro

Slovenski duhovnik g. Jože Guštin odhaja od bolnika, kateremu je pravkar podelil zakramente za umirajoče. G. Guštin že dalje časa vneta deluje v ustanovi za duhovno oskrbo bolnikov, ki so jim dnevi življenja šteti.

sam vsega opraviti, se kliče pomožnega duhovnika in avtomobilista, ali pa se hitro obvesti župnika, kateremu bolnik pripada.

Vse je prostovoljno in zastonj. Na domu bolnikovem je strogo prepovedano sprejeti denar ali kako drugo plačilo. Stroški se krijejo s prostovoljnimi prispevki članov, nabirkami in zneski loterij.

Pri požrtvovalnem delu, ki ga zahteva organizacija, se lepo kaže velik idealizem argentinskih katoliških laikov.

ZASTOPNICA ČASNIKARSKEGA
ZBORA

Gospod Simon je od pregovarjanja v glavnem vse razumel, ker so sproti prestavljali v druge jezike. Najbolj se mu je čudno zdelo, da so zelo veliko govorili tudi v nemščini. Nekaj časa si je domišljjal, da to delajo zaradi njega. A se je motil. Končno se mu je tudi to pojasnilo.

Dušebrižnik ni mogel razumeti, kako to, da tako važni mednarodni seji ne prisostvuje noben časnikar. Ponovno se je oziral na okrog v upanju, da bo kakega opazil. In res! Ko je pozorneje gledal proti vzhodu, je v bližini Tita za visoko brezo opazil neko osebo. Nagnil se je, da bi bolje videl. Je mogoče? Gospod Simon lastnim očem ni mogel verjeti. Za Titom je stala Zoppernigbäuerin in pozornost sledila seji.

Ko je slemeniški župnik vso stvar dobro premislil, se mu je zdelo čisto v redu, da Sršenka prisostvuje seji v imenu mednarodnega časnikarskega zbora in pripravi o seji izčrpno poročilo za tisk in radio.

Odkar so se poklicni časnikarji vrnili na dotlej izključno področje ženske in prevzeli povečevanje in raznašanje resničnih in neresničnih, zanesljivih in nezanesljivih, verjetnih in neverjetnih, potrjenih in nepotrjenih, zanikanih in nezanihanih poročil in vesti iz prvega in drugega, iz verodostojnega in veronedostojnega, iz težko in lahko dostopnega ter iz strogo in nestrogo zaupnega vira, je bil svet brez dvoma prikrajšan za marsikatero zanimivo presenečenje.

Dvajseti vek je, kakor na toliko drugih področjih, tudi na področju naglega in zadovoljivega obveščanja množic znati pravilno oceniti žensko delazmožnost in ji dati priložnost izživljanja. Odprta je tudi ženskam dostop v časnikarske vrste, kjer zopet more priti do izražanja njihova domišljija in smisel za človeško teženje po vedno razburljivejših in neverjetnejših vesteh.

V dobi ženske osamosvojitve, ko žene izpodrivajo može z vseh področij in tako pripravljajo človeštvu povratek v častitljivi matriarhat, je res prav, da ženske prevzamejo tudi tako važen odsek človeškega udejstvovanja, kakor je časnikarstvo, v svoje roke in svet obveščajo svojemu okusu primerno.

Tudi Copernici je bilo na stara leta z najvišjega mesta dano priznanje in zadoščenje za vse dotedanje zastavljanje. Odkazano ji je bilo mesto, ki ga je za svoje nenehno in požrtvovalno obveščevanje slemeniške fаре že zdavnaj zaslužila. Sprejeta je bila v mednarodni časnikarski zbor in tako dobila dostop do prvih virov, s čimer ji je bilo poklicno delo znatno olajšano. Slučaj je hotel, da je prav ona v imenu svojih kolegov prisostvovala odločilni mednarodni seji v novoletni noči. Vsekakor je bila za to nalogo zaradi izrednih poročevalskih sposobnosti poklicana bolj kakor marsikak drug časnikar.

Sedaj je dušebrižnik tudi razumel, zakaj so ministri toliko po nemško govorili. Ne zaradi njega, temveč iz obzira do zastopnice časnikarjev, ki drugega jezika, kakor nemškega, ni razumela, ker je vedno le nemški kruh jedla

in se ji ni bilo treba drugih jezikov učiti. Tako so ji delo za polovico olajšali in omogočili naglo in točno izdelavo poročila o poteku seje.

PRED SMRTJO NE OBVARJE KOŽA GLADKA

V trdnem upanju, da bo agencija Zoppernigbäuerin v zaključnem sejnem poročilu omenila tudi njegovo navzočnost in bo tako postal svetovno znan, se je gospod Simon ozrl preko Sršenke proti pokopališkemu vhodu. Pray tedaj je vstopil v gaj mrtvih neobičajen žalni sprevod. Na čelu sprevoda je korakal mlad, stasit poročnik. Na hrbtu je držal navpik okrvavljen meč. Za njim so bebloblečene deklice nosile bele otroške krste. Za vsako krsto so stopali objokani družinski člani. Zlasti matere so neutolažljivo jokale. Bilo je tako nekako, kakor popisuje sv. pismo žalost v Betlehemu v dnevih kralja Heroda:

Glas se je slišal v Rami
jok in velik krik:

Rahela je jokala po svojih otrokih
in se ni hotela utolažiti,
ker jih ni več.

Seveda je vsakomur padla v oči velika razlika: Ondi je Herod ostal v svoji palači, tu pa je stopal na čelu sprevoda. Da, gospodu Simonu je bilo čisto jasno, da so v krstah prinesli pokopat nedolžne nemške otročiče, ki naj bi jih bil, vsaj Nemci so vedeli tako povedati, nekaj dni preje, na dan nedolžnih otrok v Pliberku, s sabljo pomoril kruti Malgaj.

Gospod Simon je upal, da bodo njegova naprosila, da krste in grobove blagoslovi. Sklenil je, da ne bo nič računal, da tako vsaj nekoliko popravi slab vtis, ki ga je napravil poveljnik slovenskih čet v Podjuni. A se je motil. Ne da bi se zmenili zanj, so pogrebci zavili na otroški oddelek pokopališča in dušebrižniku kmalu izginili izpred oči.

PRED SMRTJO NE OBVARJE PESEM SLADKA

Nepričakovani žalni sprevod je gospoda Simona nagnil do tega, da se je ozrl proti mrtvašnici. Morda počiva ondi še kak mrlič, ki je umrl v starem, pokopan pa bo v novem letu?

V resnici se je prav tedaj razvil iz mrtvašnice kratek pogrebni sprevod. Na čelu sprevoda je stopal pritlikav črnosrajčnik. Namesto venca je nosil v eni roki butaro, znak svoje stranke, v drugi roki je držal prazno, navzdol obrnjeno steklenico.

Dušebrižnik je brž uganil, koga neso k pogrebu. Fašisti pokopavajo lastno žrtve, Lojzeta Bratuža. Na šentjanževo so ga prisilili, da je izpil velik kozarec strojnega olja, danes ga neso v grob.* Le družinski člani smejo stopati za krsto plemenite žrtve podlih fašistov. Da se ne bi še kdo drug pridružil sprevodu, v bližini kar mrgoli fašistov in detektivov. Kdo bi si mislil, da imajo Lahi tak strah celo pred mrtvimi Slovenci!

Razume se, da so se fašisti kar moče na daleč izognili predstavnikom velesil. Take reči je treba skriti, da svet ne spozna, kako izgleda od blizu kulturno poslanstvo Italije, ki tako zelo ceni skladatelje in pevce.

OD SMRTI NE ODKUP'JO KUPI ZLATA

Gospod Simon je pričel glasno moliti očenaš za Bratuža in druge žrtve fašizma, ki počivajo na goriškem pokopališču. Ni še do konca izmolil Gospodove molitve, ko je na svoje veliko začudenje blizu groba, ki je v njem ležal Janez Petač, opazil na novo izkopani grob.

* Dejansko je skladatelj in pevovalca Lojze Bratuž umrl 16. februarja 1936. Trpel je od 27. decembra 1935 do svoje smrti.

Torej bo še en pogreb! Dušebrižnik si preje nikoli ni mislil, da ima goriško pokopališče toliko pogrebcev. Le kdo bo legel v bližnji grob k večnemu počitku?

Slemeniški župnik se je zopet ozrl proti pokopališčnim vratom. Ne zaman! Prav tedaj so vstopili novi pogrebci.

Sprevod je bil zelo, zelo podoben prejšnjemu sprevidu. Tudi pri tem so za krsto stopali zgolj bližnji sorodniki. Le da na čelu sprevida niso nosili prazne steklenice, temveč — prazne hlače.

Dušebrižniku ni bilo treba napenjati možgan, da bi ugotovil, koga neso v krsti. Zlahka je uganil, da neso k zadnjemu počitku njega, ki je bil strah in groza Julijske Benečije — Benita Mussolinija. Dosti dolgo so Slovenci dučeju obljubljali, da ga bodo stresli iz hlač, če ne bo drugačen. Ni se poboljšal, dokler nadutež ni prejel zaslužene kazni za vnebovpijoče krivice, ki jih je prizadel Slovencev. Z ognjem in mečem jih je hotel iztrebiti z njihove zemlje. Julijsko Benečijo je spreminil v ječo in kaznilnico brezpravnih Slovencev in tako klical božjo kazen nad večinski narod, ki mu je vladal. Pri vsem tem je še predrzno govoril in dal pisati po stenah in zidovih:

—Si io sbaglio, ucidéteme!

Če se bom kdaj zmotil, me ubijte!

Ko je nezmotljivi duče po šegi svojih prednikov v zadnjem trenutku hotel izkoristiti zaveznikovo zmago nad Francijo in je v naglici pristavil k ognju svoj piskrček, se je do kraja zmotil in odtlej je šlo z njim le še navzdol. Ob koncu izgubljene vojske je še mogel videti posledice svoje usodne napake. Kakor zaradi njega toliko drugih Slovencev, si je tudi on skušal z begom v tujino rešiti življenje.

Da njegov begunski kruh ne bi bil pregrenak, je vzel s seboj zlate zaklade tega sveta in tudi zaklad svojega srca,

23-letno prijateljico Klareto Petacci. Tik pred ciljem, v Dongu blizu švicarske meje, so rojaki spolnili njegovo naročilo. Hkrati s Klareto in z osemdesetimi spremljevalci so ga komunisti brez sodbe zahrbtno in zverinsko likvidirali, kakor je on zahrbtno in zverinsko dal pobijati slovenske žrtve. Komunisti so rekvirirali tudi njegovo zlatino, kakor je on Slovencev grabil premoženja. Za pete obešeno truplo junaškega dučaja so rojaki sramotili in nato nekje skrivaj položili k počitku, kakor je on skrivaj dal pokopavati svoje žrtve.

Danes torej so utihotapili njegovo truplo na goriško pokopališče.* Morda zato, da bo tu molče trobental v svari len zgled nepoboljšljivim diktatorjem na obeh straneh železne zavese? Ali pa njegov duh ne najde pokoja, dokler truplo ne leže med lastne žrtve.

Za nosilcem dučejevih praznih hlač so namesto vencev na grob nosili čudne napise, napise v številkah. Nekaterim je dušebrižnik pomene razumel, spet drugim ne.

25 je pač pomenilo fašistično četrto stoletja trajajočo ero, ki ji je Mussolini stal ob zibelki in grobu. Res ni bila dolga, a vsekakor za dobro polovico daljša, kakor Hitlerjevo tisočletno kraljestvo.

20.000 je najbrže pomenilo število slovenskih priimkov, ki jih je duče spreminil v laško obliko.

60.000 je bilo nemara število tržaških Slovencev, ki jih je Mussolini spravil iz Trsta, in 100.000 je pomenilo število Italijanov, ki jih je duče poslal v Trst, da mestu zagotovi naraven in nemoten narodni razvoj in mu ohrani njegovo dvatisočletno italijanstvo.

* Dejansko je italijanska vlada skrivno Mussolinijevo truplo izročila 10 let pozneje, septembra 1957. Pokopano je bilo v mestu Predappio.

Druge številke so pač izražale ostalo kulturno, gospodarsko in narodno škodo, ki jo je duče Slovincem povzročil, in grehe, ki jih je nad njimi zakrivil. *Delicta eius quis intelliget!* Kdo naj se spozna na vse njegove grehe!

Tik pred krsto je stopal nosilec debele palice. Bil je docela podoben abesinskemu negušu, kateremu je duče za nekaj let ugrabil cesarstvo. Vendar to ni bilo negušovo žezlo, temveč je to bil nemara kol, s katerim naj bi se po nasvetu dučjevega generala Roatte Slovenci Ljubljanske pokrajine branili pred partizani. V zadnjem hipu življenja je Mussolini dognal, da človek s še tako debelo gorjačo nič ne opravi, ako imajo partigiani strojnice.

Ob negušu sta nosila moža z rdečo zvezdo na kapi na zlatih podstavkih zlate paličice in dragulje, ki so jih komunisti pobrali mrtvemu Benitu in Klarjeti. Bili so dani pač le na ogled, kajti v kolikor si jih niso porazdelili med seboj, so jih komunisti že porabili za zgradbo strankine palače v Rimu.

Za krsto je v spremstvu sina in hčere stopala vdova Rahela in jokala za njim, ki je bil njen prijatelj v otroških letih in pozneje oče njunih otrok.** Ob njej je za roditeljem jokala ovdovela grofica De Cianova, ki ji je oče ubil soproga. Za njimi je šla v primerni razdalji Klaričina sestra in jokala za njim, ki je zvodil v časno nesrečo in smrt njeno sestro.

Dušebrižnik je mislil, da so pogrebci nalašč izrabili navzočnost zunanjih ministrov na goriškem pokopališču, da bi imel duče rimskega imperija vsaj kolikor toliko primeren pogreb. A ni bilo

** Rahela je živela z Benitom v isti hiši že v otroških letih. Pozneje je prišel Benito ponjo in jo odvedel na svoj dom, češ da mora biti ona mati njegovih otrok.

tako. Tudi ta sprevod se je na daleč izognil postavljalcem nove meje in se izgubil med cipresami in kamnitimi spomeniki.

Gospod Simon je gledajoč za njimi premišljeval žalosten konec slavnega moža in žalostno usodo njegove države. Zakaj si ni duče bolje vzel k srcu pa-peževih besed:

— Ako se kaka država okoristi na škodo drugih, utegnejo ljudje v tem videti izreden uspeh ali dejanje visoke politike. Toda sv. Avguštin nas mouro opozarja, da taki uspehi niso dokončni in ne izključujejo grožnje propada (*Ubi Arcano*, 23. 12. 1922)!

Italija je v dveh vojskah dosegla velike uspehe na škodo malega soseda. Svet je občudoval spretnost laške visoke politike svetega egoizma (*sacro egoismo*), ki je umela zase tako uspešno izkoristiti zmago zaveznikov in si priključiti tuja ozemlja.

Po dveh krvavih vojskah, po potokih prelite krvi je konec vsega napihovanja in vzhodna meja teče v glavnem zopet tam, kjer je tekla poprej, preko goriškega pokopališča, ki je simbol propada „borbe do iztrebljenja slovanskega življa v mejah Italije“ (Mussolini).

Je Pij XI. slutil, da se bo resničnost njegovih besed četrto stoletja pozneje pootčila na ljubljani Italiji?

Gledam...

*Gledam jesenska drevesa:
listje je padlo raz nje,
veje prazne štrle
ko róke k pozdravu slovesa.*

*Kdo ve, če še kdaj po poti
pojdem jesenski ko zdaj —
ali grem morda na kraj,
kjer večnost razpreza peroti...*

YI Knotts

V E S T I I Z D O M O V I N E

SLOVENIJA

Ogenj navdušenja za lurško Mater božjo je zajel letos vso Slovenijo. Povsod obhajajo župnijske in dekanijske slovesnosti v čast lurški Mariji. Na praznik rojstva Marijinega so te slovesnosti dosegle višek na dveh Marijinih božjih poteh, na Sveti gori in na Brezjah. Na Sveto goro so poleg primorskih Slovencev prihiteli še romarji iz daljnih krajev, z Gorenjske, Štajerske in tudi Koroške. Vso noč se je vršilo spovedovanje. Prišlo je nad 40 duhovnikov in tudi apostolski administrator msgr. Toroš. S slovesnim blagoslovom in zahvalno pesmijo se je lurško slavje na Sveti gori zaključilo. — V nedeljo, 7. septembra so imeli lurško slavje tudi na Brezjah. Prišlo je veliko ljudstva. Slovesnost je vodil škof Anton Vovk.

V Lescah na Gorenjskem so imeli 15. junija lurško slovesnost za vso radovljiško dekanijo. Slavnostni govornik je bil ljubenski župnik pisatelj Janez Jalen. Govoril je o veliki ljubezni našega naroda do prečiste Device Marije. O tej ljubezni pričajo neštete cerkve, kapelice in oltarji, posvečeni božji Materi širom po slovenski zemlji. Najstarejša Marijina božja pot v radovljiški dekaniji je na Blejskem otoku. Prve začetke Marijine božje poti v Lescah pa tudi že najdemo zelo zgodaj, v začetku 11. stoletja. Današnja baročna stavba, posvečena Mariji, v nebesa vzeti, je iz leta 1665. Stranski lurški oltar je bil postavljen pred petdesetimi leti ob zlitem lurškem jubileju in blagoslovljen na

rožnovensko nedeljo leta 1908. Svoj lepi govor je govornik zaključil s poudarkom, da je Marija Kraljica slovenskega naroda — ker Slovenci kraljice nismo nikdar imeli, temveč je Marija Mati Slovencev, kar nam je s svojim varstvom in svojo obrambo neštetokrat dokazala. Po pridigi je pristopil k oltarju radovljiški domačin, univ. profesor dr. Andrej Snoj. Molila in pela je vsa cerkev z velikim navdušenjem. Nato se je razvila lurška procesija, ki jo je vodil radovljiški dekan, bohinjsko-beljski župnik Martin Drolc ob asistenci 16 duhovnikov. Končno so vsi udeleženci prejeli evharistični blagoslov, s čemer je bil končan uradni del slovesnosti, ljudstvo pa je vztrajalo pri lurškem oltarju v pobožni zbranosti do poznih večernih ur.

Na mali šmaren, 8. septembra, so letos v Novem Lurdu pri št. Jerneju na Dolenjskem slovesno proslavili stoletnico lurških prikazanj in obenem proslavili petdeseto obletnico Novega Lurda. Slovesnosti se je udeležil tudi škof Anton Vovk, ki je maševal in pridigal. — Novi Lurd je nastal leta 1908. Tedaj so pobožni verniki postavili v tihem gozdu nad malim studenčkom, na pobočju Gorjancev, nedaleč od slavnega kartuzijanskega samostana Pleterje, eno uro hoda od št. Jerneja, lurško votlino. 29. junija 1908 je 6 duhovnikov v družbi 6000 ljudi spremilo kip Matere božje v novo bivališče. 25. avgusta 1918 je vodil iz št. Jerneja v Novi Lurd mogočno procesijo sam škof dr. Anton Bonaventura

točno vojno je bil doma glavni urednik „Slovenca“ in urednik leposlovne revije „Dom in svet“. Leta 1918 je bil eden treh slovenskih zastopnikov, ki so bili pri razglasitvi zedinjenja 1. decembra 1918 v Beogradu. — Po svojem tragičnem odpadu od katoliške Cerkve je prišel tudi v Buenos Aires, kjer je bil nekako štiri leta jugoslovanski poslanik. Svoje delo je oprl predvsem na Slovence, od katerih je dejansko tudi največ opore dobil. Dal je učinkovito pobudo za slovensko šolo, katero je izročil slovenskim šolskim sestram na Paternalu. Slovenskemu časopisju je bil velik dobrotnik in tudi naša revija je uživala njegovo naklonjenost. — Ob koncu zadnje vojne se je pridružil Titu. Bil je še veleposlanik v Grčiji, od koder se je vrnil v domovino. Sedaj ga je Bog poklical k sebi, potem ko se je ponovila zgodba o izgubljenem sinu: „Mrtev je bil, pa je spet zaživel...“

SLOVENSKA KOROŠKA

Pri Sv. Katarini nad Šmihelom so 21. septembra proslavili petdesetletnico ustanovitve Krščanske socialne zveze za Koroško. Prišlo je nad tisoč Slovencev iz Podjune, Roža in Zilje, povečini mladih ljudi. Prireditev je pričel sedanji predsednik Zveze prof. dr. Pavle Zablantnik. Pozdravil je predvsem msgr. Tensunderna, ki pastiruje med slovenskimi izseljenci na Vestfalskem. Na čdu je nastopil mogočen pevski zbor (120 pevcev in pevk) iz vseh treh slovenskih dolin na Koroškem pod vodstvom g. Silva Miheliča. Slavnostni govornik je bil tajnik Krščanske kulturne zveze prof. dr. Valentin Inzko. Povedal je, da je ob ustanovitvi 12 društev tvorilo jedro Zveze, kmalu pa je njih število naraslo na 40. Ta Zveza je bistveno pripomogla k obstoju slovenstva na Koroškem, kajti pred petdesetimi leti ne ljudska ne srednja šola nista nudili Slovencem pouka v materinem jeziku niti jih seznanjala s kulturnim bogastvom našega naroda. Ustanovil je Zvezo po-

kojni dr. Lambert Ehrlich, predsednik je pa bil tedaj župnik Matej Ražun, ki je prav takrat vodil borbo za Narodno šolo v št. Jakobu. Nato je govornik orisal prosvetno delo do današnjega dne, ki živi naprej v Krščanski kulturni zvezi in Farni mladini. Končal je z besedami: „Živeti hočemo v miru z nemškimi sodeželani, vnaprej pa povemo, da odklanjamo vsako urejevanje naših pravic, ki bi bilo izvršeno brez nas.“ — Sledilo je še več govornikov, med njimi dekan Košir, msgr. Božidar Tensundern in predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Joško Tischler. Za zaključek so udeleženci prisostvovali igrokazu, ki ga je spisal župnik Kasel iz Hodiš in v katerem je predstavil gledalcem prvo leto življenja Krščanske socialne zveze.

V bolnici usmiljenih bratov v Gradcu je umrl po dolgi in težki bolezni 19. septembra 1958 duhovni svetnik Ivan Šekol, upokojeni župnik v Globasnici, kjer so ga 24. septembra tudi pokopali. Rodil se je leta 1882 v središču Podjune, v Dobrli vesi. Leta 1905 je bil posvečen v duhovnika. Kaplanoval je v Šmihelu in Prevaljah ter bil župni upravitelj v Guštanju. Leta 1911 je prevzel župnijo Vogrče pri Pliberku, kjer je ostal do leta 1928. Tam je imel cvetočo Marijino družbo. Nasprotovanje nekaterih krogov, ki so mu preprečili ustanoviti dobrodelen zavod, ga je tako bolelo, da si je poiskal novo župnijo Pečnico v Rožni dolini. Tam je ostal do leta 1935, ko mu je bila podeljena župnija Devica Marije v Globasnici pod Peco. Leta 1941 ga je nacizem pregnal iz rodne zemlje. Kot dušni pastir je v letih vojne obiskoval naše ljudi po taboriščih. To delo ga je tako izčrpalo, da je leta 1951 stopil v zasluženi pokoj. Sedaj je prejel plačilo tistih, ki so pogumno nosili s Kristusom križ in se borili za zmago božjega kraljestva na zemlji.

Dekleta, nekdanje gojenke slovenskih gospodinjstkih šol na Koroškem, so letos 23. avgusta poromale na Sv. Višarje. Bilo jih je 70. Med potjo iz Žabnic k Marijinemu svetišču so zbrano premiš-

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v pogovoru z goriškim nadškofom pred rožnovensko baziliko v Lurdu. Za g. nadškofom kancler goriške nadškofije dr. Rudolf Klinec

ljevale križev pot. Dospale so še pravčasno, da so se vključile v procesijo z lučkami. Naslednji dan je bila nedelja. Dekleta so navdušeno prepevala pri več sv. mašah, p. Odilo Hajnšek OFM jim je pa govoril. Skupno so se tudi posvetile brezmadežnemu Srcu Marijinemu. V opoldanskih urah so se zopet vrnila v dolino.

Nemški nestrpneži nadaljujejo na Južnem Koroškem s svojo borbo zoper dvojezično šolo. Takoj ob začetku novega šolskega leta so pozvali starše na nov štrajk zoper te vrste šolstva, ki naj bi se vršil 29. in 30. septembra ter 1. oktobra. Zato so slovenski odborniki šentjakobske občine smatrali za primerno, da pokličejo očete-gospodarje na informativni pomenek o šolstvu. Vabilu se je odzvalo nad 70 moških, ki so pozorno sledili izvajanjem slovenskih profesorjev dr. Joška Tischlerja in dr. Vinka Zwitterja. Po govorih so zborovalci enoglasno sklenili: „Slovenski starši občine št. Jakob v Rožu zahtevamo, da vlada zagotovi spoštovanje zakonov in prepreči napovedani šolski štrajk, ker predstavlja dejanje, ki nasprotuje ustavno zasidrani šolski obveznosti in ogroža mir v deželi.“

PRIMORSKE VESTI

Lurške proslave na Primorskem. Na Goriškem in Tržaškem, pa tudi v jugoslovanskem delu Goriške se nedeljo za nedeljo vršijo lepe in ganljive lurške proslave. Skoro je ni vasi, kjer bi ne proslavili letošnjega lurškega jubileja s procesijami, postavitvijo kapelic, proslavami, koncerti in akademijami. O takih lepih slovesnostih poročajo iz Zgonika pri Trstu, kjer so skupno s 100-letnico Marijinih prikazovanj proslavili tudi 25-letnico slavne procesije ob priiliki postavitve novega oltarja in lurške votline v Samotorci. — V Mavhinjah, ki spada pod goriški dekanat, so se na lurško proslavo pripravili s tridnevnicco. Zadnjo nedeljo v septembru pa so po vasi uprizorili lurško procesijo z lučkami, ki je pustila v vseh vernikih neizbrisne vtise.

Lurška proslava v Podgori. Na rožnovensko nedeljo, ko se že nekaj let sem vrši v Podgori pri Gorici zaobljubljena procesija, se je letos zbralo veliko vernikov iz Gorice in okolice k lurški proslavi. Prvi del proslave je obsegal koncert najlepših Marijinih pesmi v lepi povezavi č. g. dr. Humarja iz Gorice.

Peli so združeni pevski zbori, zbor Slovenskega katoliškega prosvetnega društva iz Gorice in zbor Marijine družbe iz Gorice. Sledil je lep govor msgr. dr. Franca Močnika, nakar bi se imela razviti procesija po vasi. A dež jo je preprečil in se je tako vsa nadaljna proslava vršila le v cerkvi. A kljub temu je tako lepo uspela, da so bili vsi udeleženci v polni meri zadovoljni. Proslave se je udeležila tudi lepa skupina koroških Slovencev iz šentjakobske fare z g. župnikom Jožem Vošnjakom na čelu, ki je imela večer prej v Marijinem domu v Gorici lepo prireditev.

Iz gospodinske šole slovenskih šolskih sester v Tomaju, sedaj radi Titovega režima v Trstu pri sv. Ivanu, ki je pred kratkim slavila svoj zlati jubilej, je dosedaj izšlo nad tisoč dobro vzgojenih družinskih mater. Že prva predstojnica zavoda, s. Marija Beatrika Teršavec, je postavila načelo: „Dati svetu mater vzgojiteljice, dati družinam varuhinj vere in poštenja.“

Šolska mladina na Stari gori. Dne 18. septembra je poromalo na Staro goro več kot 200 otrok iz števerjana, Gorice, štandreža, Sovodenj, Rupe, Gabrij, Vrha in Doberdoba. Izredno lepo je uspela skupna mladinska maša z lepo pridigo č. g. Hilarija Cotiča. Na poti domov so otroci obiskali še Barnas v Benečiji, kjer se Slovenci na poti iz Stare gore domov tako radi ustavljajo.

Marijin praznik na Opčinah. V zadnjih desetih letih, odkar se zbirajo Slovenci vsako jesen k marijanski procesiji na Opčinah, ni bilo še tako lepe procesije in tako številne udeležbe. Zastopane so bile zares vse tržaške vasi, številni gostje pa so prišli tudi iz Gorice in iz goriške škofije. Procesijo so zelo poživile razne župnijske zastave in zastave Marijinih družb. V pridigi je ricmanjski župnik g. Albin Germek razložil, da Marija pričakuje od nas življenje po veri. Tržaški škof Santin, ki se je tudi udeležil slovesnosti, je ob zaključku podelil

vernikom evharistični blagoslov. Po končanih pobožnostih so Marijine pesmi še dolgo donele v nastopajoči večer.

Proslava 50-letnice šolskih sester v Trstu. Redovna hiša šolskih sester v Trstu je doživela v nedeljo 28. septembra pristrčno domače slavje ob 50-letnici tomajske gospodinske šole. Slovesnost je še povečala navzočnost prevzvišenega škofa msgr. Santina. — Na slavnostni akademiji so nastopili mešani zbori od Sv. Ivana, iz Boršta in Bazovice. Vmes so bile še deklamacije in rajanje. Zunanji del proslave se je zaključil z govorom prevzvišenega tržaškega škofa, ki je gostom spregoril v lepi slovenščini. Poudaril je, da bi se ta proslava morala praznovati na njenem naravnem sedežu v Tomaju, ki pa je sedaj pod komunistično Jugoslavijo. Tam so sestre delovale celih štiri-deset let in naredile med našim ljudstvom izredno veliko dobrega. Vzgojile so na stotine dobrih katoliških deklet, ki so pozneje postale najboljše slovenske žene in matere. V Trstu, kamor so se po vojni zatekle, so zopet začele s svojim apostolatom med žensko mladino in prvi sadovi njihovega truda niso izostali. S slovesnim blagoslovom pri lurski votlini in z zahvalno pesmijo za vse prejete dobrote, je prevzvišeni zaključil slavje petdesetletnice.

Praznik grozdja v števerjanu, prijaznem gričku goriške okolice, se je že tako udomačil, da bi ga naši ljudje težko pogrešali. Letos, ko so trte tako bogato obrodile, je bil še bolj na mestu. Na lepem prostoru med borovci je Slovensko katoliško prosvetno društvo iz števerjana pripravilo drugo nedeljo v septembru pester spored. Iz Trsta je prišel „Slovenski oder“, ki je podal v režiji prof. J. Peterlina Linhartovo veseloigro „Ta veseli dan ali Matiček se ženi“. Na sporedu so bile še pesmi in rajanje števerjanskih deklet. Na ta lepi praznik so prihiteli Slovenci iz Gorice in okolice, mnogo jih je bilo tudi iz Trsta in tudi iz obmejnega pasa onstran meje. števerjan stoji namreč prav na meji med Jugoslavijo in Italijo.

Kritično je bilo preteklo leto za svobodni slovenski tisk v Argentini. Sicer je srečno mimo, toda zadalo nam je ostre rane v gospodarskem oziru.

Mogli jih bomo obvladati le, če bomo smeli tudi v bodoče računati na zvestobo in denarno pomoč naših naročnikov.

Trezni računi kažejo, da bomo mogli še nadalje izhajati le takrat, če dvignemo naročnino na 180 pesov. In bomo poleg tega prosili vse, ki to zmorejo, da darujejo še 20 pesov v tiskovni sklad, kajti gotovo bo čez leto prišlo do novih poviškov.

Tiste, ki se jim nova naročnina zdi visoka, bi radi spomnili, da so visoke tudi plače. Vsem se zdi naravno, da so dohodki višji. Ali ni naravno, da se zvišajo tudi naročnine listom?

Leta 1950 so naši ljudje na mesec služili do 600 pesov. Naročnina je bila takrat 40 pesov. Danes zaslužijo 3000 pesov in še več. Po razmerju iz leta 1950 bi morala znašati naročnina vsaj 200 pesov. Pa se zaenkrat ni mo upali še prositi tega zneska, dasi bi bil za redno izhajanje revije nujno potreben. Le za podporo 20 pesov v tiskovni sklad smo izrekli skromno željo...

Naročnina naše revije, kot vseh drugih listov, je radi naraščajoče inflacije v zadnjih letih stalno rastla. Toda rastle so tudi dohodki! Leta 1949 je n. pr. številka argentinskega dnevnika stala 10 centavov; danes je en peso, torej desetkrat več. Zato ne bi bilo pošteno, če bi revijo odpovedali z izgovorom, da je leta 1950 stala 40 pesov, danes pa 180. Padla je kupna moč pesa, toda resnična vrednost revije je danes enaka kot pred desetimi leti. Le toliko pogumni moramo biti, da to tudi pred seboj priznamo!

Za inozemstvo bodo ostale cene ko doslej; lepo pa prosimo naročnike iz USA in Kanade, da k petim dolarjem dodajo še enega za tiskovni sklad.

Glede vsebine se bomo držali okvira, ki smo ga sledili tekom zadnjih let. Vsakomur nekaj: izobražencem, preprostim bralcem, fantom, dekletom in našim najmlajšim.

Osnovna misel člankov bo: vrnitev družin in naše skupnosti ter sveta k Jezusu in Mariji Brezmadežni.

Leposlovni del bo močnejše zastopan kot pretekla leta. Zgodba, ki bo izhajala skozi vse leto, bo vzeta iz francoskega življenja, kjer so bile verske razmere v začetku tega stoletja zelo slične tem, ki jih doživljamo sedaj v Argentini. Osrednja točka bo podeželski župnik,

ki ga „laicisti“ skušajo onemogočiti s prihodom protestantovskega pastora. — G. Janez Hladnik zvestih bralcev „Duhovnega življenja“ še ni pozabil. Zanje je napisal pod naslovom „Domovina, mili kraj...“ nekaj vtisov, ki jih je dobil tekom svojega zadnjega obiska Slovenije. Potopis bo izhajal vse leto. Daljšo črtico „Marjetica“ nam je poslala tudi priljubljena goriška pisateljica Zora Piščančeva. G. Gregor Hribar bo tudi vnaprej na svoj izviren način bičal narodno nestrpnost, ki jo morata prenašati slovenski manjšini na Koroškem in Primorskem.

Ne bo manjkalo lepih slik s slovenske zemlje, kakor tudi ne zanimivih novic od vsepovsod.

Toda vse to bo možno le, če vsi naročniki reviji ostanejo kljub podražitvi zvesti, da naročnino takoj v začetku poravnajo in jo še drugim ponudijo, ki je do sedaj niso prejeli.

Podprimo svoj verski tisk, da bomo ostali zvesti veri in jeziku svojih očetov in si rešili neumrjoče duše, katerim preti v tujini toliko najrazličnejših nevarnosti!

KONZORCIJ REVIJE „DUHOVNO ŽIVLJENJE“

Slovenski pevski zbor „Gallus“ ob priliki slavnostnega koncerta, ki ga je priredil ob svojem desetletnem jubileju požrtvovalnega dela za slovensko občinstvo v Buenos Airesu (Foto Miloš Žigon)

ARGENTINA

Argentina doživlja zlasti v Buenos Airesu in njega okolici svoj pravi „kulturni boj“. Sprožil ga je sklep vlade, da prizna veljavnost akademskih naslovov tudi privatnim visokim šolam. Taki dve univerzi sta tudi katoliška v Buenos Airesu ter katoliška v Córdoba. Argentina je ena redkih dežel na svetu, kjer je do sedaj veljalo načelo, da lahko samo država določa, kaj naj se po šolah uči in kjer so priznani le tisti naslovi, ki jih podelijo državne univerze. Ker je pa šola že od leta 1882 laična, t. j. gre mimo Boga, zato je postala leglo verske nevednosti, poslovne nepoštenosti in civilne nestrpnosti. Ta nestrpnost gre tako daleč, da praktično duhovnik ne more biti več na cesti, ne da bi ga ta ali oni študent ali pa kak surovež s ceste ne pozdravil s kakim surovim izrazom. Na stenah se berejo napisi: nočemo farjev!; več knjig, manj duhovnikov; menihe v klošter, učitelje v šolo; bodi domoljub in ubij vsak dan enega duhovnika. Ni čuda, da tako hujskanje tudi svoje posledice rodi. Doživel jih je 6. oktobra 1958 tudi g. Milan Povše, ki župnikuje na predmestni fari v La Plati. Pred leti so mu razbili notranjost cerkve, letos so ga ozmerjali, ko se je peljal mimo nekakega bara. G. Povše je stopil med izziivalce ter jih posvaril, naj bodo dostojni. Ker je bilo sramotilec okrog trideset, so se čutili močne, pa so g. Povšeta dejansko z noži napadli. Seveda jim ni šlo po sreči, ker je g. Povše krepka postava, a nekaj urezov so mu le zadali. Policija je nato aretirala tri glavne napadalce. Taki so torej sadovi „laične“ vzgoje, o kateri proticerkveni argentinski krogi toliko hvale vedo!

Še en slovenski duhovnik je zapustil

Argentino, da pomnoži število slovenskih izseljenskih dušnih pastirjev v Zapadni Evropi. Dne 10. oktobra je odpotoval v Francijo g. Anton Dejak, dolgo let kaplan v mestu San Fernandu blizu Buenos Airesa. Tam je duhovno tudi skrbel za slovensko skupino ter imel dvakrat na mesec zanjo sv. mašo s pridigo. Hvaložni rojaki so se od njega poslovili 4. oktobra. Domačini so bili lahko priča, kako bistveno drugačen odnos imamo Slovenci do svojih dušnih pastirjev kot pa tukajšnji ljudje, ki vedo samo to povedati, da so zelo katoliški, toda duhovnikov pa nočejo. Res čudna in zmešana dežela, ta Argentina!

Ob priliki škofijskega Marijanskega kongresa v Moronu so v soboto, 4. oktobra nastopile na akademiji tudi razne narodnosti, ki živijo v moronski škofiji. Slovenci so nastopili z dvema točkama: tercet sester Tomažinovič je zapel pesem „Sto tisoč pozdravov“, nato pa so deklice izvedle, formirane v treh vrstah, rajalni nastop na pesem „Jaz pa pojdem na zeleno travco“. Splošno mnenje je bilo, da so naši otroci najlepše podali svoj program. Argentinski govornik je pa prebral besedilo o zgodovini slike Matere božje z Brezij ter o ljubezni slovenskega naroda do nebeške Kraljice.

Pred petnajstimi leti so slovenski komunisti podlo pobili dolgo vrsto protikomunističnih borcev, ki so jih zajeli na Turjaku in v Grčaricah. Bojevniki, društvo slovenskih protikomunističnih borcev v Argentini, se je teh borcev spomnilo v nedeljo 28. septembra s spominjsko proslavo na Pristavi v Moronu. Najprej je bila sv. maša, ki jo je opravil duhovni asistent pri bojeviški organizaciji g. Jože Guštin. V pridigi je poudaril, da bi morale biti take proslave nam

vsem stalno izpraševanje vesti, v koliko smo še zvesti idealom, za katere so naši najboljši žrtvovali svoja življenja. — Po sv. maši je bilo zborovanje, ki ga je vodil g. Janez Kralj. Slavnostni govornik je bil urednik „Vestnika“, glasila domobrancev in ostalih protikomunističnih borcev, pisatelj Ivan Korošec. Prikazal je one usodne dni in opozoril na napake, ki so bile tedaj storjene. Za konec je fantovski zbor Slovenske fantovske zveze zapel več žalostink.

V okviru proslav ob desetletnici svojega obstoja je priredil slovenski pevski zbor „Gallus“ v nedeljo, 12. oktobra 1958 svoj zadnji letošnji slavnostni koncert. Za to priliko je izbral izključno pesmi slovenskih avtorjev. Gotovo je hotel s tem poudariti prvenstvo, ki naj ga ima vedno slovenska pesem v zborovem kulturnem poslanstvu. Nekaj dni preje je umrl sv. oče Pij XII., kateremu so pevec bivšega Emigrantskega pevskega zbora v Italiji, ki so se kasneje zlili v Argentini s pevci iz koroških taborišč v novi pevski zbor „Gallus“, zapeli v posebni papeški avdienci več slovenskih pesmi, med drugimi tudi Kimovčevo „Ti si Peter, Skala“. Spominu tega velikega papeža so „Gallusovi“ pevci na začetku koncerta posvetili isto pesem, s primernimi besedami pa se ga je spomnil tudi sedanji zborov predsednik g. Ivan Rodé. Prav tako je zbor posvetil eno pesem tudi spominu umrlega zvestega dolgoletnega člana Ignacija Brandsteterja. — Zbor je številno poslušalstvo zelo zadovoljilo, še posebej pa je vse osvojil otroški zbor „Gallusa“.

Zelo mogočna je bila spominska proslava, ki jo je organizirala slovenska skupnost v Buenos Airesu ob 40-letnici osvobojenja slovenskega naroda. Na predvečer 18. oktobra 1958 je bila slavnostna gledališka predstava Linhartove komedije „Matiček se ženi“ ki jo je izvajala skupina igralcev Slovenske kulturne akcije. Že ta prireditve je bila izredno dobro obiskana. Prireditelji so najeli dvorano za 300 ljudi, prišlo pa jih je nad štiri sto. Predsednik Slovenske kulturne akcije g. Ruda Jurčec je v svojem nagovoru poudaril, da so naši

nastopi najlepši dokaz, da še živi med nami ideal svobode in da se zanj borimo tako, kakor so se naši predniki pred nami.

Naslednji dan, v nedeljo, 19. oktobra, je opravil pred začetkom slavnostne akademije g. direktor Anton Orehar sv. mašo, pri kateri je tudi govoril zbranim rojakom. Poudaril je, da moramo ostati Bogu hvaležni za veliki dar svobode, istočasno pa se truditi, da ga hranimo. Pokazati moramo ljubezen do domovine na ta način, da priznavamo dobrote, ki smo jih prejeli od nje: jezik, šege, duhovno in telesno podobo. Bolj moramo ceniti domače kot tuje, pa čeprav je naše še nepopolno. Znati moramo jezik nove domovine, tako iz potrebe kot vljudnosti, ni pa zato še potrebno, da zatajimo rodni jezik.

Slavnostna akademija je res slavnostno potekla. Udeležba je bila izredna. Ljudje so morali stati po hodnikih, dasi je v dvorani prostora za 800 ljudi. Otvoritvene besede je spregovoril bivši celjski župan dr. Alojzij Voršič, potem pa so združeni pevski zbori odpeli argentinsko in slovensko narodno himno. Slavnostni govornik je bil tajnik Narodnega odbora za Slovenijo g. Miloš Staré. Njegov obširni in temeljiti govor so poslušalci sledili z izredno pozornostjo. Dokumentarno je prikazal borbo slovenskega naroda za osvoboditev in nato v drugem delu izčrpno podal programe vseh demokratskih slovenskih strank in skupin v izseljenstvu, kakor tudi programe skupnih medstrankarskih oãborov. — G. Staretu je sledil z govorom član Narodnega odbora za Slovenijo g. Rudolf Smersu. Namenjen je bil tujim gostom in ga je zato podal v španščini. Razložil je pomen 29. oktobra za ves slovenski narod in v kratkih potezah orisal slovensko zgodovino. — Nato se je razvijal ostali spored: nastop slovenske folklorne skupine ter otrok slovenskega šolskega teãaja iz Ramos Mejje, ki jih je pripravila gdã. Anica Šemrovova. Skupina deklet v slovenskih narodnih nošah je zapela dve pesmi; prav tako so v narodnih nošah nastopili člani

moškega kvarteta „Vasovalci“, ki so tudi zapeli več pesmi, ki so navzoče zelo navdušile. Mnogo priznanja so bili deležni tudi mladi pevčki, člani otroškega zbora „Gallus“. Recitacija o generalu Majstru je globoko doživeto podal g. Janez Perharič. Zaključil pa je akademijo mešani zbor „Gallusa“ z več domoljubnimi pesmicami.

Praznik Kristusa Kralja je tudi letos povezal slovenske rojake iz Vel. Buenos Airesa v eno družino. V cerkvi je najprej g. direktor Anton Orehar govoril o dolžnosti apostolata pod geslom „Svet Kristusu — Kristusa svetu“. Pokazal je, kako se je svet oddaljil od Kristusa in močno potegnil tudi nas za seboj. Toda ne smemo biti kot farizeji, ki so videli stisko grešnikov, pa bežali od njih, da se ne bi okužili, temveč biti kot Kristus, ki je „prišel iskat, kar je izgubljenega“. Če znajo ženske govoriti o modi in moški o zaslužku, zakaj naj ne bi znali govoriti tudi o duši in Bogu? In ni važno, da smo ravno organizirani. Vsak kristjan naj bi bil sam svet in druge posvečeval, bodisi osebno, bodisi po ustanovah, katerih član je. Velja to ne samo za verske organizacije, temveč tudi za politične, kulturne in socialne. Nikdar ne smemo pozabiti, da smo katoličani, ker le tako bo mogoče ozdraviti okolico, ki na nas vpliva.

Izvincerkveni del proslave Kristusa Kralja je hotel dati poudarka akciji za Baragovo beatifikacijo in vneti gledalce za misijonsko misel. V prvem prizoru je bila prikazana zlasti misel, kako je Baraga uresničil na sebi Kristusovo pridigo na gori, ki je znana po svojih osmerih blagrih. — Drugi prizor pa je bil vzet iz dramske trilogije „Pavel iz Tarza“, delo Gvida Manacorda. Igralci so odigrali tretji del pod naslovom „Pavlovo slovo“. — Med obema prizoroma je spregovoril spominsko besedo o devetdesetletnici Baragove smrti predsednik Južnoameriške Baragove zveze prof. dr. Filip Žakelj. Pokazal je na Baragovem lku, kako se je ta veliki sin slovenskega naroda priličil Kristusovemu zgledu, nato pa pozval vse navzoče, naj se ne

utrudijo pri delu za Baragovo beatifikacijo, kajti nič lepšega si ne moremo misliti, kot da bi častili Baraga čez deset let, ko bo stoletnica njegove smrti, že na oltarjih. — Sodelovali so pri proslavi člani Gledališkega odseka Slovenske kulturne akcije, člani Slovenske katoliške akcije ter slovenskih mladinskih organizacij in slovenski pevski zbor „Gallus“ z dvema točkama. Isti zbor je ubrano pel tudi med sv. mašo v kapeli. Vso proslavo pa je priredila Slovenska Katoliška akcija v Argentini, saj je praznik Kristusa Kralja po vsem katoliškem svetu glavni praznik katoliškega apostolata.

Vsi sveti v Buenos Airesu. Kot vsako leto, so se tudi letos zbrali Slovenci za Vse svete v jugoslovanski grobnici na mestnem pokopališču Čakarita. Cerkevni govor je imel g. župnik Gregor Mali, molitve za rajne pa je opravil g. direktor Anton Orehar. Slovenci iz okrožja San Martín so prišli skupaj na grobu g. svetnika Karla Škulja, kjer je zmolil molitve g. dr. Alojzij Starc. „Družabna Pravda“ je pa kot vsako leto obiskala grob svojega nekdanjega člana Franca Žužka v Olivosu. — V nedeljo zvečer, 2. novembra, pa je bila pobožnost za rajne v slovenski kapeli v Buenos Airesu. G. katehet Stanko Škrbe je zmolil vse tri dele sv. rožnega venca, nakar je sledila sv. maša s pridigo, ki jo je daroval g. direktor Anton Orehar za dušni pokoj Ignacija Brandsteterja. Pevski zbor „Gallus“, čigar neumorni član je bil pokojni, je sv. maši prisostvoval polnoštevilno in zbrano med sv. mašo prepeval. Po sv. maši so bile še slovesne molitve za rajne, ljudje pa so v kapeli še dalj časa ostali in molili za odpustke.

Praznik slovenske umetnosti bi lahko imenovali koncert ge. Franje Golobove, ki ga je imela za slovenske rojake v Buenos Airesu in je bil v priredbi Slovenske kulturne akcije. Odpela je 18 avtorjev v slovenskem, nemškem, francoskem, italijanskem, ruskem in španskem jeziku. S svojim lepim glasom je osvojila hvaležno poslušalstvo, ki bi jo naj-

raje pridržalo na odru pozno v noč. — Letos je poteklo 25 let, odkar je še kot učenka konservatorija prvič stopila na tla ljubljanske opere. Pred odhodom v tujino je nastopala v glavnih opernih in koncertnih dvoranah starega kontinenta. Kritiki iz vseh glasbeno razvitih evropskih držav so povzdigovali njen izredno obsežni, lepi in močni glas ter dovršeno podajanje. Po drugi svetovni vojni jo je begunska pot kot toliko drugih pripeljala v Buenos Aires. Tu je zdaj njeno področje, kjer se je popolnoma uveljavila in je bila deležna že mnogih zelo laskavih kritik, ki niso v čast le njej, temveč tudi nam Slovencem v celoti.

Slovenska mladina v Mendози je 4. in 5. oktobra priredila svoje mladinske dneve pod geslom „Bog in Slovenija“. Pričeli so se dnevi s skupno sv. mašo, v farni cerkvi Villa Nueva, ki so jo udeleženci v zboru recitali z dušnim pastirjem g. Jožetom Hornom. Po maši je bilo zborovanje. Na njem so govorili: akademik Marko Bajuk, kako graditi boljši svet v Kristusu, učiteljsnica Lenčka Božnar o poglobitvi liturgičnega življenja in srednješolec Jakob Bajda o Mariji, Srednici vseh milosti. Po končanem zborovanju je sledil družabni del ob okusu pripravljeni krioški pečenki na prostoru delavnice g. Petra Bajde. — Naslednji dan, bila je nedelja, se je naša mladina spet zbrala dopoldne k mladinski sv. maši in skupno prejela sv. obhajilo, popoldne pa je bil rajalni nastop otrok, simbolične vaje deklet ter proste vaje fantov, vse to na zabavnem prostoru pri g. Bajdi. Pri pogrnutih mizah je sledila nato otvoritev razstave ročnih del. Razstavili so fantje in dekleta. Dekleta so prednjačila z naravnost razkošnimi izdelki. Posebnost zase je bil na zabavišču tudi štant, ki je nudil obilo pristnega slovenskega bogastva. Ko se je znočilo, se je pričela na odru zaključna domorodna prireditev. Vrstile so se deklamacije, zborovo petje pod vodstvom ravnatelja Marka Bajuka in dramatični prizori, ki so vsi vodili v rodne kraje ter vzpodbujali k ljubezni do slovenske zemlje. Za zaključek je mladina slovesno

obljubila našemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu, ki jo je lani pozval k ohranitvi verskih in narodnih svetinj: „Mendoška slovenska mladina glasno izpoveduje Bogu in narodu slovenskemu, da je in hoče ostati Kristusova in slovenska, da je in ostane njeno življenjsko vodilo: Bog in Slovenija.“

Tudi slovenska skupnost v Vel. Buenos Airesu ima rojake, ki so pomoči potrebni. Na tem področju je 31 stalnih bolnikov, med katerimi je 15 brez svojcev; 5 vdov s 15 mladoletnimi; 9 starejših oseb brez sredstev za redno preživljanje. Dalje je 18 družin z 90 otroki, kjer le oče zasluži minimalno plačo. Drugod po Argentini je 10 takih, ki potrebujejo pomoč skupnosti. Z namenom, da podpre te rojake v stiski in pomnoži v nas smisel za krščansko dobrotelost, je Vincencijeva konferenca pri Slovenskem dušnem pastirstvu priredila svoj **II. dobrodelni dan**, ki je v polni meri uspel. Zjutraj je bila sv. maša v slovenski kapeli za vse podpirance in dobrotnike Vincencijeve konference. Opravil jo je g. direktor Anton Orehar, ki je imel tudi dnevu primerno pridigo. Popoldne so osvojili oči in srca gledalcev naši otroci iz slovenskih šolskih tečajev v Buenos Airesu, Ramos Mejia, Lanusa, San Justa in San Martina. Pristrčno so nastopali in izvedli pripravljene točke. Zvečer pred razhodom pa se je g. Orehar zahvalil vsem, ki so na ta ali oni način prireditvi pripomogli do res lepega moralnega in finančnega uspeha.

FRANCIJA

G. Stanko Kavalari, ki je letos v maju odšel iz Argentine v Francijo za slovenskega izseljenkega duhovnika, je poslal uredniku „Duhovnega življenja“ zanimiv opis **Marijanskega kongresa**, ki je bil od 15. do 17. septembra v Lurdu. Slovenci so se ga udeležili v zelo častnem številu. Bilo jih je v celoti 86. Nekaj jih je prišlo celo iz domovine. Največ, nad polovico udeležencev, je dala slovenska Koroška. Ti so prišli v dveh skupinah. Eno je pripeljal kapucinski

Srečanje v Parizu z ljubljanskim škofom dr. Gregorijem Rožmanom. Od leve na desno stoje: Al. Žitko (USA), Stanko Kavalar (Francija), msgr. Valentin Zupančič (Francija), Ignacij Čretnik (Francija), dr. Miha Krek (USA), g. škof, msgr. St. Grims (Francija), Jože Flis (Francija)

pater Jakob Vučina. Pred Lurdom je ta skupina obiskala tudi Fátimo. Ostali so pa prišli naravnost v Lurd. Goriške Slovence je vodil sam nadškof msgr. Hijacint Ambrosi v spremstvu škofijskega kanclerja Rudolfa Klinca.

Marijanskega kongresa so se udeležili sledeči Slovenci: prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman; s Koroškega: kanonik Aleš Zechner, Filip Milonig, Alojzij Kulmež, Tomaž Hobner, Teofil Hensel, p. Jakob Vučina O. Cap., Viljem Pipp, Jožef Marija Pelan in Janez Skuk; s Primorskega: dr. Rudolf Klinec, msgr. dr. Božo Kjačić, Artur Zaletel, Stanko Pontar in Srečko šuligoj; iz drugih krajev so prišli: dr. Janez Vodopivec (Rim), p. dr. Tomaž Kurent O. Cist., p. Koren SJ, jezuit vzhodnega obreda, g. Žitko Alojzij (USA), g. Anton Dodič (Italija), g. Stanko Kavalar (Francija) in še en duhovnik iz Slovenske Benečije. Skupno torej 22 duhovnikov.

Slovesnosti Marijanskega kongresa je splošno motil dež, le sprejem papeškega legata in zaključek sta se izvršila v lepem vremenu. Organizatorji so bili predvsem tuji (gospodje iz Rima), ki so se premalo naslonili na francoske škofe in krajevno škofijo, kar se je v organizaciji kongresa zelo čutilo. Naši

kongresi v Sloveniji so bili daleč bolje pripravljene in izvedeni.

15. septembra 1958 so se Slovenci zbrali ob dveh popoldne v dvorani zavoda sv. Jožefa. G. kanonik Zechner je pozdravil g. škofa dr. Rožmana in se mu zahvalil za obisk na Koroškem in vso izkazano tolažbo. — Nato je študijski del odprl dr. Janez Vodopivec, ki je s svojo tople besedo ustvaril prijetno razpoloženje v vseh udeležencih. Sledil je govor škofa dr. Rožmana o Mariji, Srednici vseh milosti. Na preprost in vsem razumljiv način je razložil to, o čemer so na učen način tiste dni toliko razpravljali v Lurdu. Po zborovanju so udeleženci odšli v kapelo sester tolažilk duš v vicah, kjer so bile pete litanije Matere božje. Zunaj so tisti dan odpadle vse procesije, ker je preveč deževalo.

16. septembra 1958 so se vsi Slovenci udeležili slovesne službe božje v vzhodnem obredu, ki je bila zaradi dežja v baziliki sv. Pija X. V isti baziliki je bila nato ob 10 skupna sv. maša za vse Slovence pri oltarju sv. Rešnjega Telesa. Opravil jo je g. škof dr. Rožman. Med sv. mašo je prepeval pevski zbor pod vodstvom župnika Tomaža Holmarja. Popoldne ob 14 so se Slovenci spet

zbrali k skupnemu zborovanju. Govoril je g. Stanko Pontar z Goriškega o Marijinem češčenju v slovenski zgodovini. Predavanje je bilo obširno in zelo zanimivo, saj je g. predavatelj zbral podatke, ki so bili mnogim do tedaj nepoznani. Po zborovanju je bil križev pot, ob 17.30 pa zadnje slovesno študijsko zborovanje. Ob tej priliki je p. Babič OFM, po rodu Hrvat, ki je tudi vodil marijološki kongres, izročil kardinalu-legatu prapor Cerkve v molku, na katerem so v latinščini in francoščini napisana imena vseh narodov za „železno zaveso“, v sredi je pa lepo vezana podoba lurske Matere božje. Prapor so izdelala zagrebške usmiljenke v Rimu. Pri tej izročitvi so bili navzoči tudi predstavniki vseh narodov, ki so na praporu omenjeni. Naš škof dr. G. Rožman je tedaj sedel med obema lurskima škofoma.

17. septembra so bile zaključne slovesnosti. Slovenci so imeli ob 8 sv. mašo z ljudskim petjem, ob desetih je pa opravil kardinal-legat slovesno sv. mašo v baziliki sv. Pija X. Popoldne so se mnogi udeleženci kongresa udeležili še skupne procesije po mestu. Ljudje različnih ras in jezikov so peli in molili. Med banderi je bilo videti tudi bandero brezjanske Matere božje, ki ga je prinesel s seboj p. Bruno iz Rima. Za zaključek je spregovoril po zvočniku sam sv. oče iz Rima, sedaj že pokojni Pij XII. Radi slabih zvočnih naprav ga je bilo težko razumeti, le blagoslov se je jasno slišal. S slikanjem vseh navzočih škofov je bil kongres zaključen. Prevzvišeni g. škof dr. Rožman je nato še v družbi nekaterih slovenskih duhovnikov zadnjič obiskal lursko votlino. Zvečer ob 22.30 je zapustil Lurd, 22. septembra pa je odletel iz Pariza nazaj v Sev. Ameriko. Na vsej poti po Evropi ga je spremljal g. Alojzij Žitko.

KANADA

Koncem avgusta je prišel v Toronto misijonar Franc Sodja CM. Pomagal bo v slovenski župniji, kjer koli bo njegova pomoč potrebna. Kot spreten pisatelj

mного piše za farno glasilo „Božja beseda“. G. Sodja je doma pod komunisti mnogo pretrpel. Najprej je moral v ječo, nato je odšel v Južno Srbijo, pa ga tudi tam niso pustili na miru. Ko se je vrnil v Slovenijo, so mu spet delali toliko sitnosti, da se je odločil za pot čez mejo. Ušel je v Trst, od tam pa prišel v Rim. G. misijonar ima izven Slovenije še dva brata: v Franciji brata jezuita, v USA pa znanega javnega delavca ing. Jožeta Sodja.

Slovenska duhovnija v Montrealu, ki jo vodi rev. Jožef Časl CM, ima v svojem seznamu že 700 Slovencev. Redno slovensko službo obiskuje ob nedeljah okrog 300 vernikov. Te številke dokazujejo, da bo sčasoma moglo priti tudi v Montrealu do ustanovitve slovenske fare kot pred leti v Torontu.

Ob priliki 20-letnice mašniškega posvečenja so farne organizacije pri Mariji Pomagaj v Torontu poklonile g. kaplanu Janezu Kopaču CM lep mašni kelih, da bi se jih spominjal pri najsvetejši daritvi ter dežni plašč, ki naj ga ščiti, kadar ga na misijskih potih doleti kak polivek od zgoraj.

EGIPT

V septembru je minilo petdeset let, kar so se v Aleksandriji v Egiptu naselile slovenske šolske sestre. Prišle so tja po posredovanju frančiškana p. Benjamina Snoja. Do svetovne vojne so imele sestre šolo za otroke avstrijskih državljanov, zlasti s Primorske, po svetovni vojni pa so posvetile svoje sile zlasti apostolatu za zaščito naših deklet, ki so našle v Egiptu službo kot gospodinske pomočnice in vzgojiteljice otrok. Sestre imajo v Aleksandriji lep dom z ličnim vrtom. Kapela, ki je obširna in lepa, je posvečena svetogorski Kraljici. Tam je vsako nedeljo sv. maša za naše žene in dekleta. Pri nedeljskih sestankih izmenjajo domačo besedo, čitajo, pojejo ter se izobrazujejo z različnimi predavanji in igrami. Vodi jih s. Marcelina Bole, ki je kljub svoji častitljivi starosti krepka pomoč s. prednici Mariji Beati Gomišček.

RAZGOVOR OB JASLICAH

Ko je don Kamilo spet prišel po dolgi bolezni do moči, ga je obiskal orožniški poročnik. Treba je bilo ugotoviti, od kod je streljal neznanec na don Kamila in s kakšnim orožjem.

Šla sta na prostor za cerkvijo. Pod oknom je bilo videti v ometu štiri luknje. Poročniku se je zdela stvar povsem jasna. „Napadalec je streljal od daleč s strojnico. Štiri krogle so končale v zidu, peta pa je predrla okno stranske kapele in zadela Kristusa na križu.“

Don Kamilo je nevoljno zamahnil z roko. „Ni sem še toliko star, da ne bi znal ločiti strela iz pištole od strela iz strojnice. Vedite, da se je streljalo dvakrat: iz bližine s pištolo in takoj nato bolj od daleč s strojnico.“

„Če je tako, mora biti naboj kje v bližini,“ je odvrnil poročnik.

Don Kamilo se je kislo nasmehnil. „Ni nujno potrebno. Če je bila pištola avtomatična, je naboj padel na tla; če pa je bila na bobenček, ga je napadalec odnesel s seboj.“

„Dobro, pa poiščimo vsaj one štiri iz strojnice,“ je dejal poročnik. Začel je ritensko korakati proč od cerkve, s pogledom uprtim na luknje v zidu. Čez čas je zadel na živo mejo in za njo se je vila steza.

„Jih že imam,“ je vzkliknil. Res je bilo videti na tleh štiri naboje. „Zdi se, da imate prav, don Kamilo,“ je prikimal poročnik. „Toda zdi se tudi, da ne bomo nikdar zvedeli, kdo je streljal skozi cerkveno okno. Kdo naj vas razume, gospod župnik? Kjer vi nastopite, se vse komplicira. Ni zadosti, da strelja en sam; ne, morata biti dva. In ni zadosti, da eden strelja skozi okno s pištolo; priti mora

Vatikan bo imel svoje brodovje

Mednarodna pogodba je bila podpisana v Ženevi, kjer se odreja, da more imeti Vatikan na morju svoje brodovje, ki more razvijati in pluti pod vatikansko zastavo. Druga istočasna konvencija določa, da morejo vatikanske ladje svobodno pristajati v vseh pristaniščih, kakor je to dovoljeno ladjam drugih držav, ki nimajo lastne obale (Švica, Češkoslovaška, Avstrija itd.).

Dogovori so bili podpisani kot zaključek posebne mednarodne konference, ki je bila letos v aprilu v Ženevi in je Vatikan zastopal dr. Pavel Demeur, profesor mednarodnega prava na univerzi v Louvainu. Sveta stolica mu je dala pooblastilo, da je dogovore podpisal. Državno tajništvo je že v letu 1951 izdalo posebno odredbo o uporabi vatikanske zastave na visokem morju. Takrat je namreč italijanska vlada dovolila navzočnost ladij z vatikansko zastavo v svojih pristaniščih.

Pred letom 1870 je imela cerkvena država trgovsko brodovje, ki je imelo svoje glavno pristanišče v Civitavecchia pri Rimu. Trenotno pa Vatikan nima lastnih trgovskih ladij.

Brazilija

Sveti oče je imenoval za pomožnega škofa v Río de Janeiro Jožefa

se drugi, ki strelja iz razdalje stopetdesetih metrov s streljivo.“

Don Kamilu so se zaiskrile oči. „Da, tak sem jaz. Kadar gre za me, se ne štedi ne z denarjem ne z municijo.“

*

Pepon je bil zadnje čase zelo slabe volje. Ni mu bilo všeč, da vas govori o napadu na župnika. Sklical je svoje somišljenike in jim dejal: „Neznanec je poskusil ubiti takozvanega župnika. Jasno je, da reakcija to pripisuje nam in nas skuša umazati pred javnim mnenjem.“

Dolgin je vzdignil roko in prekinil Pepona: „Gospa reakcija naj najprej dokaže, da je sploh kdo streljal na don Kamila. Kajti samo on trdi, da je bil napaden. In ker ni prič, je kaj lahko, da je don Kamilo sam streljal na Kristusa z namenom, da sedaj zliva v svojem časopisu gnojnico na nas.“

Peponu Dolginovo govorjenje ni bilo všeč. „Kar pravi Dolgin, je sicer možno, toda kdor pozna don Kamila, ve, da on ni ravno prijatelj zahrbtnih igr.“

„Far je zmeraj far!“ je vzkočil Spocchia, človek dolge postave in skrbno polizanih las. Bil je še mlad, komaj pri tridesetih letih. „Čas je že, da pometemo s sovražniki ljudstva. In vedi, Pepon, komur se smilijo sovražniki ljudstva, je ljudstvo izdal!“

Pepon je jezno udaril po mizi. „Ne potrebujem tvojega pouka.“ In storivši korak proti Spocchii, je zavpil: „Bedak, sit sem tvojih neumnosti!“

Nato je dvignil oči in zanosno dejal: „Sovražniki delavskega razreda, prodanci in izkoriščevalci lažniva duhovščina, nazadnjaška vlada, bogataši Amerika, vsi so proti nam. Toda naj vedo: uporniški duh v nas je še živ. Še imamo orožje, ki smo ga pred leti uporabljali za obrambo svobode.“

Gromko ploskanje je nagradilo Peponove besede. Spocchia se je približal županu in mu šepnil na uho: „Pepon, zabrlizgaj, in začeli bomo. Če je treba takoj.“

„Zelo dobro,“ ga je Pepon pokroviteljsko potrepjal po rami; kdor pa bi mogel takrat brati

Romana Martenca, ki bo skrbel za katoličane vzhodnega obreda.

J. R. Martenc se je rodil v Ukrajini 7. februarja 1903. L. 1912 je prišel s starši v Brazilijo. L. 1915 je vstopil v semenišče. Odločil se je za redovni stan in odšel l. 1922 v Podkarpatsko Rusijo, kjer je v Muhačevu vstopil v noviciat bazilijanskega reda. Teologijo je študiral v Rimu, kjer je postal doktor in duhovnik. L. 1934 se je vrnil v Brazilijo. Med drugim je urejeval ukrajinski list „Pracia“ in bil dvakrat provincijal bazilijanske province v Braziliji. L. 1953 je bil na kapitlju v Rimu izvoljen za prvega svetovalca generalnega predstojnika. Imenovanje Ukrajince za škofa v Braziliji kaže, kako katoliško čutijo Brazilci.

V Braziliji se ustanavljajo zelo hitro nove škofije. Sedaj je Brazilija glede škofij že na 3. mestu. Ima 139 škofij. Pred njo sta Italija in USA.

Z ustanavljanjem novih škofij in nadškofij hoče Vatikan odpomoči pomanjkanju duhovnikov. Zato mora vsaka škofija graditi semenišče.

Za primer, kako velikopotezno postopa sveta stolica, navajamo državo Sao Paulo, ki ima 10 milijonov ljudi in je torej sama zase po številu prebivalstva prva za Argentino, dočim ima Bra-

njegove misli, bi videl, da je imel Pepon najboljšo voljo mlademu gorečniku razčesniti glavo. In če bi ga kdo vprašal, zakaj, bi odgovoril, da sam ne ve zakaj. Pač ni vedel Pepon, da ga preganja vest in da ne bo miren, dokler se ne pogovori z župnikom iz oči v oči.

*

Teden dni pred božičem je don Kamilo spet odprl omaro, kjer so bili spravljene kipci za jaslice. Treba jih je bilo očistiti, znova poslikati in zamazati razpoke, ki so se v njih pojavile.

Pozno je že bilo, toda don Kamilo je bil še vedno pri delu. Nekdo je potrkal na okno. Ko je župnik videl, da je Pepon, mu je šel odpret vrata.

Pepon se je usedel in župnik je nadaljeval s svojim opravilom. Nekaj časa sta oba molčala. Nato pa je uševal Pepon: „Prekleti stari Bog!“

„Ali res nimaš drugega kraja, da Boga preklinjaš, kot prav župnišče?“ ga je don Kamilo mirno pokaral. „Ali si ne bi take besede prihranil za svojo sestanke?“

„Tudi tam ne morem več vsega povedati, kar bi rad. Zdi se, da za poštene ljudi ni več mesta na tem svetu.“

„Oho,“ ga je poredno pogledal don Kamilo, „od kdaj pa se smatraš za poštenjaka?“

„Vedno sem bil,“ je odločno pribil Pepon.

„A tako? Kdo bi si bil to mislil!“ se je don Kamilo navidezno čudil. Nato sta spet nekaj časa molčala, med tem ko je don Kamilo urejal sv. Jožefu brado.

„Bo še dolgo trajalo, da končate?“ je nevojno vprašal Pepon.

„Če mi pomagaš, bova kmalu pri koncu.“

„Še tega je manjkalo!“ je zabrundal Pepon. „Jaz pa naj slikam svetnike? Mar mislite, da sem postal zakristan?“

Don Kamilo ni dejal ničesar, le v zaboj je posegel in izvlekel Jezuščka iz mavca. Nato ga je dal Peponu, da ga očisti.

Pepon je imel sicer velike roke, a zelo gibčne

ziliya 3 do 4 krat več ljudi kot Argentina. Država Sao Paulo, katere glavno mesto Sao Paulo ima 3 milijone prebivalcev, je tako velika kakor Jugoslavija in je imela le enega nadškofa. Sedaj so bile še 4 škofije povisane v nadškofije in ima vsaka 2 do 4 sufragane. Nadškof v Riberao Preto v notranjosti Sao Paula gradi ogromno semenišče prav na kraju, kamor je pred 60 leti zašlo več slovenskih izseljencev, v kraju Brodowsky v višini 1000 metrov. Veliko novo semenišče gradi tudi nadškof v Goiania, glavnem mestu države Goias, kjer je bil vodja semenišča slovenski duhovnik g. Al. Ilc, dokler ni odšel v mesto Sao Paulo.

V Goiani so imeli brazilski škofje v juliju konferenco. Prvi dan so imeli duhovno obnovo. Govoril jim je škof dr. Manuel Larrain iz mesta Talca v Čilu, ki je tajnik južnoameriškega episkopata. Predsednik Kubiček je vse škofove povabil v novonastajajoče glavno mesto Brasilia, ki se gradi v državi Goias. Rekel jim je med drugim: Parlament mi je predstavitev prestolnice odobril misleč, da načrta ne bom izpeljal. Jaz pa sem se dela lotil...

Tristoletnica božje poti

Kanada obhaja ietos tristoletnico božje poti St. Anne de Beaupré. Pred tri sto leti je nekaj

prste, saj je kot mehanik imel večkrat opravka z drobnimi sestavinami strojev. Zato je z eleganco zagrabil čopič in z njim začel pleskati Jezuščka.

Med tem se je don Kamilo lotil Marijinega obraza.

Pepon je imel nekaj na srcu, zato je kaj hitro napeljal pogovor na to, kar je hotel povedati.

„Grd je postal ta svet,“ je bolj zase kot za don Kamila ugotavljal Pepon. „Človek se še nase ne more več zanesti.“

„Kaj pa name?“ ga je don Kamilo brezbržno vprašal.

„Ne vem, kaj naj rečem. Včasih me zgrabi želja, da bi vse pustil.“

„In kdo ti brani?“ je dejal don Kamilo.

„Nihče.“

„Potem se pa nečesa bojiš, je ugotavljal župnik.

„Jaz, pa strah!“

„Nič se junačiti, Pepon,“ je don Kamilo naprej predel svoje misli. „Jaz ti pa povem, da me je včasih strah.“

„Če sem odkrit, je z menoj tudi tako,“ je Pepon pritrdil.

Don Kamilo se je zamislil. Čez nekaj trenutkov je globoko zajel sapo in dejal: „Preden je neznanec ustrelil, sem čutil v sebi silen strah pred neznano nevarnostjo, ki se mi je bližala. Če bi prav tedaj ne zmaknil glave, ki bil danes mrtev. Bil je pravi čudež, da me krogla ni zadela.“

Pepon je pozorno pogledal. „Škoda, da ga nisem zadel. Toda bil je preveč daleč od mene in poleg tega so mi češnje zastirale pogled.“

Don Kamila je ta izpoved tako presenetila, da je prenehal z barvanjem Matere božje.

„Da,“ je nadaljeval Pepon, „vedel sem, da Pizzijev morilec išče njegovega sina in vas, da vaju spravi s pota, kajti vidva sta edina, ki morilca poznata. Zato sem naročil Furiiji, naj ponoči oprezuje okrog Pizzijeve hiše in prepreči novi zločin, jaz pa sem sklenil popaziti na župnišče. Tako sem tisto noč opazil, da se nekdo bliža oknu stranske kapele. V roki sem imel strojnico. Najrajši bi sprožil takoj,

mornarjev na kraju, kjer danes stoji mogočna bazilika sv. Ane, postavilo prvo cerkvico, ki je bila posvečena sv. Ani, zavetnici mornarjev. Velik vihar jim je razbil ladjo. Obljubili so, da bodo sv. Ani na čast zgradili cerkev, če ostanejo živi. Čudežno so dosegli obrežje reke sv. Lovrenca prav tam, kjer so potem njej na čast zgradili kapelo. A že med tem, ko so cerkvico zidali, se je zgodil prvi čudež. Louis Guimont, ki je bil rojen v Franciji in je prišel v Kanado med letom 1640 in 1652, je imel velike bolečine v hrbtenici. Bil je docela onesposobljen. Hotel je pri gradnji pomagati. Ker ni mogel storiti drugega, je prinesel tri majhne kamenčke kot svoj prispevek k gradnji. Takoj na to je čutil veliko polajšanje. Bil je zopet zdrav in je mogel delati. Po tem čudežu so se uslišanja in ozdravljenja začela ponavljati tako pogosto, da o tem poroča tudi prvi škof v Quebecu, Laval, ki je danes kandidat za blaženega. Prva cerkvica je kmalu postala pre-majhna. L. 1662 so zgradili drugo, l. 1676. tretjo. Razvoj je šel dalje. Vsako leto je prihajalo vedno več romarjev k sv. Ani. Danes je St. Anne de Beauré sloveča božja pot, katero vsako leto obišče do en milijon ljudi iz Sev. Amerike, pa tudi iz drugih delov sveta. Letos 4. maja so se za-

toda moral sem čakati, da on začne. Komaj je ustrelil on, sem sprožil tudi jaz. Žal brez uspeha.“

„Bog bodi zahvaljen,“ je vidno olajšan vzdihnil don Kamilo. „Vem, kako znaš meriti, zato lahko rečem, da sta bila čudeža kar dva: da ti nisi zadel, jaz pa, da sem se ob pravem času umaknil krogli.“

„Don Kamilo, čas je že, da poveste, kdo je bil napadalec,“ je silil Pepon v župnika. „Samo vi ga poznate in Pizzijev sin.“

„Da, Pepon, poznam ga,“ je počasi odgovarjal don Kamilo. „Toda ni je sile na svetu, ki bi mi iztrgala spovedno skrivnost.“

Pepon je nadaljeval s pleskanjem. Pri tem je bolj zase kot za don Kamila modroval: „Pizzijev umor je pokazal, da nekaj z nami ni v redu. Drug drugega sumničimo, kar dokazuje, da smo drug o drugem prepričani, da smo zmožni storiti zločin. Kot v ječi se mi zdi, da sem,“ je mrko dodal.

„Ni ječe na zemlji, ki bi ti zaprla duha,“ je odgovoril don Kamilo. „Oslobodi se strasti, ki človeka pehajo v zločin, in postal boš svoboden.“

Dete Jezus je ležalo pred Peponom, ki mu je dodal zadnje poteze s čopičem in ga položil na mizo zraven kipca Matere božje. Spokojni Jezuškov obraz je vplival pomirjevalno na rdečega župana. Za hip je pozabil na občutek ječe. Spomnil se je na svojega sina, ki se je tiste dni učil božične pesmi in s ponosom dejal: „Moj sin bo za božič deklamiral lepo božično pesem. Vem to, ker z mamó vsako noč, predno gre k počitku, ponavlja kitice. Je pač moj sin izreden talent,“ je vidno zadovoljen omenil to dejstvo.

„To že vem,“ je postal don Kamilo spet poreden. „Tudi pesem, ki jo je škofu povedal, se je izbornó naučil.“

„Molčite!“ se je Pepon razhudil. „To je bila zame ena najhujših žalitev, ki ste mi jih do sedaj zadali. Pa bo že še prišel čas obračuna.“

„Gotovo,“ je mirno pritrtil župnik. „Za plačilo in smrt časa nikdar ne zmanjka.“

Nato je postavil poleg Device, ki se sklanja nad

čele slovesnosti te znamenite tristoletnice; trajale bodo do pozne jeseni. Največji naval romarjev je bil v mesecu juliju za praznik sv. Ane. Ob slovesni otvoritvi tristoletnice se je zbralo pri Sv. Ani de Beaupré kakih 15.000 vernikov. Navzoč je bil tudi nadškof Roy iz Quebeca, ki je v svojem govoru dejal: „Tri stoletja pobožnosti do sv. Ane so priče globe in preproste vere, ki je naš največji zaklad“ Nadškof Maurice Baudoux iz St. Boniface, pa je isti dan blagoslovil tudi tri zvonove za baziliko sv. Ane. Romarjem se je pridružila tudi skupina gluhomemih iz okolice mesta Quebeca. To je bilo že trideseto vsakoletno romanje gluhomemih k svetišču sv. Ane de Beaupré.

Borba za dostojen tisk

V nedeljo, 15. junija 1958, je Liga presv. Srca v Oratoriju sv. Jožefa v Montrealu sklicala veliko javno zborovanje, katerega se je udeležilo okrog 100.000 članov te organizacije. Na zborovanju sta vernikom govorila montrealški nadškof kardinal Léger in justični minister Fulton. Kardinal je v svojem govoru med drugim dejal: „Mi smo izdajateljem pohujšljivih listov in magazinov napovedali odločen boj. Naš sveti oče papež nam je zaradi tega izrazil svoje občudovanje. Tisti, ki delajo s tem do-

Detece, oslička in dejal: „Tale je Peponov sin; Devica je Peponova žena, in osliček, to si pa ti!“

„Tale je pa don Kamilo,“ se je znašel Pepon in postavil poleg oslička volovo podobo.

„Med živalmi sva se vedno razumela,“ je don Kamilo zaključil razgovor s Peponom.

Ta je odhajal zadovoljen domov. Noč je bila sicer temna, a v duši mu je bilo svetlo, kajti čutil je v sebi spokojni Jezuščkov pogled. Nehote je začel ponavljati besedilo božične pesmi, ki se je učil njegov sin. Nato se je ustavil in dejal samemu sebi: „Ko mi jo bo povedal na sveti večer, bo to praznik za vso družino. In ko bo zmagala ljudska demokracija, bodo božične pesmi tako potrebne kot v sedanjih kapitalističnih časih. Sedaj jih spoštujejo; mi jih bomo pa proglasili kot obvezne za vso družbo.“

*

Reka Pad pa je tekla mirno dalje, le ob nasipu je delala nekaj hrupa. Kajti tudi brzenje vode je pesem; pesem, ki se je pričela na dan stvarjenja in se bo zaključila šele ob koncu sveta. Vodi se nikamor ne mudi. Potrebuje tisoče in tisoče let, da zbrusi kamen v strugi in ko ga zbrusi, je tako, kot da bi se ne bilo zgodilo ničesar.

Samo ljudje so tako nespametni, da hočejo drveti vedno z večjo naglico. Morda bodo čez čas že vozili z brzino več tisoč kilometrov na uro. In konec vsega drvenja? Znašli se bodo kot njih predniki na koncu leta pred istim Jezuščkom iz mavca, ki ga je tovariš Pepon prepleskal in našel ob njem svoj srčni mir.

KONEC

Neki državljani je pred desetimi leti ogoljufal državo pri dohodninskih davkih. Toda vest ga je tako pekla, da ponoči ni mogel spati. Da bi vest potolažil, je vladi poslal 25 dolarjev s pripombo, da če še vedno ne bo mogel spati, bo poslal še ostalo vsoto.

* * *

Gospodinja je šla te dni v trgovino, da bi nakupila za sto pesov živil. Ko je plačala, je vzdihnila: „Kako se časi spreminjajo! Pred desetimi leti bi potrebovala voz, če bi hotela vse vzeti s seboj, sedaj pa lahko kar vse v roki odnesem.“

bičke, so meseca marca tega leta rekli, da naš nastop ne bo dočakal jutrišnjega dneva. Naj dobro pomnijo, da se naša borba šele začinja. — Justični minister Fulton pa je povedal, da bo vlada sedaj določila, kaj pomeni pojem „obscenost“, to je, kdaj je mogoče reči, da je kaka knjiga ali časopis ali slika obscena, to je grda in nesramna. Vlada tudi misli na morebitna dodatna določila h kazenskem zakoniku, ki določa kazen za javno pohujševanje in javno nedostojnost. Justični minister Fulton je katoličan.

Redovnice v Nemčiji

Zadnje statistike o številu redovnic v Nemčiji so bile objavljene v letu 1920. Takrat je bilo v Nemčiji 60.000 redovnic. Ko so izvedli letos štetje, so ugotovili, da jih je nekaj nad sto tisoč. Kljub temu poudarjajo, da primanjkuje nun v starosti od 25 do 40 let. Pomanjkanje se čuti zlasti tam, kjer redovnice oskrbujejo bolnišnice in domove za starostno onemogle.

Oče je vprašal svojega sinka, zakaj je moral ostati po pouku v razredu.

Sinček: „Zato, ker se nikakor nisem mogel spomniti, kje so Azori.“

Oče: „Ali ti nisem že večkrat rekel, da pazi, kam denesh svoje svari, da jih boš lahko našel.“

* * *

V New Yorku so v neki trgovini nedavno aretirali dve ženski, ker so mislili, da spadata k ciganski skupini, ki je po trgovinah kradla. Na policiji se je izkazalo, da sta ženski bili soprogji dveh delegatov iz Pakistana, ki svojo državo zastopata pri organizaciji Združenih narodov. Obe ženski — ena je princezinja — sta bili oblečeni v svojo narodno nošo, ki se je bistremu policaju zdela sumljiva, pa je dami aretiral kot ciganki. Državni departament se je radi tega moral uradno opravičiti.

* * *

Neki telegrafski uslužbenec, katerega žepi so bili prazni, je ponudil brivcu loterijski listek, če ga ostriže. Brivec ni dela opravil ravno z veseljem, a ostrigel je možaka vseeno. Drugi dan je tisti loterijski listek zadel glavno nagrado v znesku 6.000 dolarjev.

* * *

„Pridite hitro! Vaša žena je na stopnicah v kleti padla. V roki je imela steklenico, ki se je pri padcu razbila. Pri tem se je žena obrezala na roki.“

„Za božjo voljo! Ali je padla, ko je šla v klet ali iz nje?“

„Šla je v klet. Zakaj pa to vprašanje?“

„Ker je bila steklenica gotovo še prazna,“ se je vidno oddahnil Miha.

* * *

Filip se je zbal velikega psa, ki ga je grdo olajal. Oče ga je hotel pomiriti, pa mu je rekel: „Nič se ne boj! Ali ne veš, da psi, ki lajajo, ne grizejo!“ Toda Filip mu je odgovoril: „O da, jaz že vem to, ne vem pa, če ta pes to ve!“

—:—

Gost: „Koliko sodčkov piva stočite na dan?“ — Gostilničar: „Pet.“ —

Gost: „Imam dober nasvet, kako bi napravili, da bi jih iztočili šest.“ — Gostilničar: „No, in?“ — Gost: „Vrčke malo bolj pošteno točite.“

—:—

Ali krokodili vedno ugriznejo, kadar odprejo svoje žrelo?

Ne, samo kadar ga zaprejo.

—:—

Ali si res trdil o meni, da sem popoln tepec?

Ne bo res, kajti na tem svetu ni nič popolnega.

—:—

Zdravnik je pacienta dobro preiskal. Potem mu je pacient rekel: „Povejte mi po domače, kaj mi je.“

„Požeruh ste in preveč pijete.“

„Hvala!“ je rekel bolnik hvaležno in prav nič hud. „Sedaj mi povejte pa še po latinsko, da bom lahko obvestil o tem svojo ženo.“

—:—

Če hočeš denarnico ohraniti v čim boljšem stanju, je dobro, da jo čim manj jemlješ iz žepa.

duhovno življenje la vida espiritual

Slovenski verski mesečnik

Izdaja konzorcij
(Anton Orehar)

Editor responsable:

Pbro. Antonio Orehar,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

Registro de la Propiedad Intel. 574.991

Urejujejo:

Jurak Jože

Mali Grégor

Šušteršič Marijan

Platnice in stalna zaglavja
je narisal
Hotimir Gorazd

Celoletna naročnina

za Argentino in države,
ki nanjo mejijo (razen
Uruguaya) 110 pesov.

Za Uruguay

in druge države,

če se plača v argentinskih pesih,
je naročnina 140 pesov;

za U. S. A. in Kanado 5 dolarjev,

za Avstrijo 95 šilingov,

za Italijo 2000 lir,

drugod pa protivrednost dolarja.

Poverjeniki revije:

Argentina:

Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158, Bs. Aires

Brazilija:

Vinko Mirt,
Caixa Postal 7058, Sao Paulo, Brasil

U. S. A.:

„Familia“,
116 Glass Ave, Cleveland, Ohio

Kanada:

Ivan Marn,
38 Victor Ave, Toronto, Ontario

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3, Trieste, Italia

December št. 12 Leto XXVI

V tej številki:

- 625 Slovenci pozdravljajo novega papeža
626 Novi papež Janez XXIII.
627 Centinela de su época („La Nación“)
628 Zastalo je srce, a njegov duh živi dalje (S. A.)
631 Legija dostojnosti (prof. Geržinič)
635 Bogu naproti (J. K.)
637 „Pojdimo v Betlehem in pogledjmo...“ (škof dr. Rožman)
639 Božji gorečnik 19. stoletja (Dr. Filip Žakelj)
643 Svetemu očetu v spomin (Gr. Mali)
644 Fant fantu (Stanko L.)
646 Ženske oči
646 Angelsko česčenje za molčečo Cerkev (Gregor Mali)
650 Po svetu
656 Meja (Gregor Hribar)
659 Gledam (Yl Knotts)
660 Vesti iz domovine
667 Med Slovenci po svetu
673 Don Kamilo
679 Tri minute dobre volje

CORREO ARGEN- TINO Sec. 6	TARIFA REDUCIDA
	Concesión No. 2389

Italija:

Zora Piščanc,
Riva Piazzutta 18, Gorizia

Avstrija:

Anton Miklavčič,
Spittal a/Drau, D. P. Camp, Kärnten
Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi v Celovec.

Avstralija:

rev. Bernard Ambrožič,
66 Grdon Str., Paddington (Sydney)

Tiska tiskarna Salguero,
Salguero 1506, Buenos Aires

Desno: Jezero Pichi
Trafal, mirno zavetje
neštevilnim divjim
pticam in njih mla-
demu zarodu. Spomla-
di je tu gnezdo pri
gnezdu.

Spodaj: 130 km sever-
no od Bariloč, na sre-
di poti proti San Mar-
tinu leži spokojno je-
zero Espejo. (Foto
dr. Lojze Grzetič)

Na zadnji strani: Slo-
venska Marijina cer-
kvica na mogočni ko-
roški gori Dobrač. V
ozadju Julijske Alpe.

V adventu so jasne noči,
v adventu Marija hiti
čez gore zasnežene.

V njen plašč je vtkana ljubo
jutrna zvezda. Z večno Lučjo
Marija gre k nam...

Piščane

